

Projekt

z dnia 11 maja 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA HAJNÓWKA**

z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Oceny Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miejskiej Hajnówka za rok 2020

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713, poz. 1378) w związku z art. 16a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, poz. 2369) Rada Miasta Hajnówka uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miejskiej Hajnówka za 2020 rok przygotowaną w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Hajnówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Walentyna Pietrocuk

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Hajnówka
z dnia 2021 r.

**Ocena Zasobów Pomocy Społecznej
Gminy Miejskiej Hajnówka za 2020 rok**

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	4
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	13
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	41
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	46
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	57
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	66
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	70
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	70
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	70
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	74
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	75
10	Wnioski końcowe	76

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

Obowiązek sporządzania Oceny zasobów Pomocy Społecznej, w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej wynika wprost z zapisów ustawowych. Opracowana Ocena Zasobów Pomocy Społecznej wraz z rekomendacjami jest dokumentem potwierdzającym stan zasobów systemu pomocy społecznej w gminie miejskiej Hajnówka, jak również stanowi podstawę do planowania budżetu na lata następne.

Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w gminie Hajnówka. Analizowana gmina jest gminą miejską, leżącą w powiecie hajnowskim. Gmina miejska Hajnówka graniczy z gminą wiejską Hajnówka. Siedzibą gminy jest miasto Hajnówka. Powierzchnia gminy miejskiej Hajnówka wynosi 21,29 km², co stanowi 1,31 % powierzchni powiatu oraz 0,10% powierzchni województwa.

Dane zawarte w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej ukazują lokalną sytuację społeczno - demograficzną gminy miejskiej Hajnówka oraz niezbędne do realizacji kwestie społeczne. Ocena zasobów obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

Materiały i dane zawarte w opracowaniu pochodzą ze sprawozdawczości resortowej instytucji pomocy społecznej oraz od działających w gminie miejskiej Hajnówka podmiotów tworzących zasób instytucjonalny pomocy społecznej. Zasób ten rozumiany jest jako instytucje i placówki działające w gminie miejskiej Hajnówka, utworzone i finansowane przez Gminę oraz utworzone przez inne podmioty realizujące zadania publiczne.

Dokument został sporządzony na formularzu w oparciu o narzędzie przygotowane przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych, zaakceptowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Do gromadzenia danych wykorzystano elektroniczną aplikację w ramach Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Opracowanie jest wynikiem współpracy instytucji, służb - podmiotów z obszaru pomocy społecznej, a także innych merytorycznych wydziałów Urzędu Miejskiego w Hajnówce.

Należy nadmienić, iż wiele tablic w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej zostało zasilonych automatycznie ze źródeł zewnętrznych (zasilanie komórek i rycin formularza Oceny zasobów Pomocy Społecznej (OZPS) następuje z systemów informatycznych CAS – obszar pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pieczy zastępczej, HELIOS, POMOST, MEN-SIO.

Ponadto formularz OZPS powstaje w oparciu i na podstawie danych udostępnionych przez Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny za odpowiedni okres sprawozdawczy jednostek Gminy Miejskiej Hajnówka oraz systemów sprawozdawczych. Podkreślić trzeba, że automatyczne zasilenie tablic uniemożliwia w niektórych przypadkach wprowadzenie zmian i poprawek. Niektóre dane za lata poprzednie mogą się istotnie różnić w porównaniu do roku oceny, ale nie wynikają ze zmiany zjawiska, tylko z faktu wejścia w życie nowych przepisów prawnych i rekomendacji.

Trzeba także podkreślić, iż analizy, które służą do generacji raportów bazują na danych pochodzących ze sprawozdań – przede wszystkim MRPiPS-03, MRPiPS-05 oraz ze zbioru centralnego i dlatego też nie zawsze można porównywać ze sobą poszczególne raporty. Oprócz tego należy także nadmienić, że dane ze zbioru centralnego obejmują jedynie realizację, a sprawozdania bazują na decyzjach i niejednokrotnie nie pokrywają się ze sobą.

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej pozwala na dostosowanie działań jednostek pomocowych do potrzeb mieszkańców, a tym samym odpowiednie zaplanowanie środków finansowych mając na uwadze obszary wymagające szczególnego wsparcia.

Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia gminy miejskiej Hajnówka.

Autorzy niniejszego opracowania Oceny Zasobów Pomocy Społecznej liczą, że przedstawione i rekomendowane zadania do wdrożenia na najbliższy okres znajdą swoje odzwierciedlenie prawne i finansowe w planach organu stanowiącego i organu wykonawczego. Dokument ten staje się także dla jego autorów możliwością podziękowań wszystkim samorządowcom, z którymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce w sposób bezpośredni i pośredni współpracuje na co dzień, mając możliwość realizacji powierzonych mu zadań.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Gmina miejska Hajnówka położona jest na Nizinie Podlaskiej, w południowo-wschodniej części województwa podlaskiego, na zachodnim krańcu Puszczy Białowieskiej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku, liczba mieszkańców gminy miejskiej Hajnówka wynosiła 20 099 osób (w tym 19 866 zameldowanych na pobyt stały i 233 na pobyt czasowy). Wśród wszystkich mieszkańców gminy miejskiej Hajnówka 10 679 stanowiły kobiety, natomiast 9 420 stanowili mężczyźni.

Od kilku lat odnotowuje się nieznaczny spadek liczby ludności gminy miejskiej Hajnówka. W stosunku do roku 2019 liczba mieszkańców gminy zmalała o 562 osoby. Liczba mieszkańców gminy miejskiej Hajnówka jest warunkowana wieloma czynnikami niemniej jednak warto zwrócić uwagę na dwa podstawowe wskaźniki. Pierwszym z nich jest przyrost naturalny. Drugim zjawiskiem znacznie oddziałującym na liczbę ludności w mieście Hajnówka jest wciąż utrzymujące się ujemne saldo migracji ludności na pobyt stały. To właśnie migracje wewnętrzne stały się obecnie dominującym trendem wśród dotychczasowych mieszkańców Miasta.

W porównaniu do lat ubiegłych wzrosła liczba kobiet w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyzn w wieku 65 lat i więcej, co wskazuje na powolne starzenie się społeczeństwa gminy miejskiej Hajnówka.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie miejskiej Hajnówka wynosiła - 636 osoby. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie wynosiła odpowiednio w powiecie hajnowskim – 1 325 osób, województwie podlaskim - 37 830 osób natomiast w kraju 1 046 400 osób.

Stopa bezrobocia dla powiatu hajnowskiego na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła odpowiednio – 7,9%, dla województwa podlaskiego – 7,8%, a dla kraju - 6,2%.

Na koniec 2020 roku zarejestrowanych w gminie miejskiej Hajnówka było – 270 bezrobotnych kobiet i 366 mężczyzn. Spośród wszystkich zarejestrowanych w gminie miejskiej Hajnówka bezrobotnych 105 osób miało prawo do zasiłku.

Struktura osób bezrobotnych na koniec 2020 roku w gminie miejskiej Hajnówka przedstawiała się następująco:

długotrwale bezrobotni - 289 osoby,
poszukujących pracy - 8 osób,
bez kwalifikacji zawodowych - 211 osób.

zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy - 36 osób,
bez doświadczenia zawodowego – 108 osób,
osoby w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki – 22 osoby,
bezrobotni do 25. roku życia – 62 osoby
bezrobotni do 30. roku życia – 145 osób,
bezrobotni powyżej 50. roku życia- 172 osoby

W ogólnej liczbie 636 zarejestrowanych bezrobotnych - 36 osób stanowili niepełnosprawni.

W zasobach infrastruktury społecznej gminy miejskiej Hajnówka na koniec 2020 roku znajdowały się 2 żłobki ze 129 miejscami, do których uczęszczało 119 dzieci i 8 przedszkoli z 747 miejscami, do których uczęszczało 729 dzieci.

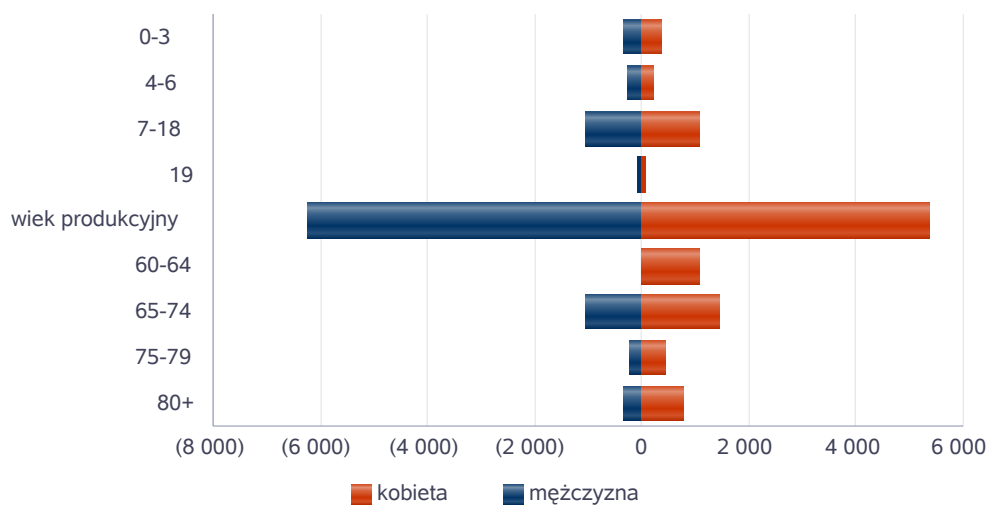
Ponadto w gminie miejskiej Hajnówka przy przedszkolach i szkołach podstawowych na koniec roku 2020 funkcjonowało 12 świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży. Na terenie gminy miejskiej Hajnówka działało 1 hospicjum.

Analiza danych infrastruktury społecznej w 2020 roku wskazuje na spadek liczby mieszkań komunalnych w zasobach gminy z 807 w 2019 r. do 662 w roku 2020. Na koniec roku 2020 zwiększyła się liczba wniosków złożonych na mieszkania komunalne - o 2 wnioski w porównaniu z rokiem 2019.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczbę żłobków, liczbę miejsc w żłobkach, liczbę dzieci którym nie przyznano miejsca) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczbę osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczbę wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczbę klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczbę hospicjów na terenie gminy miejskiej Hajnówka.

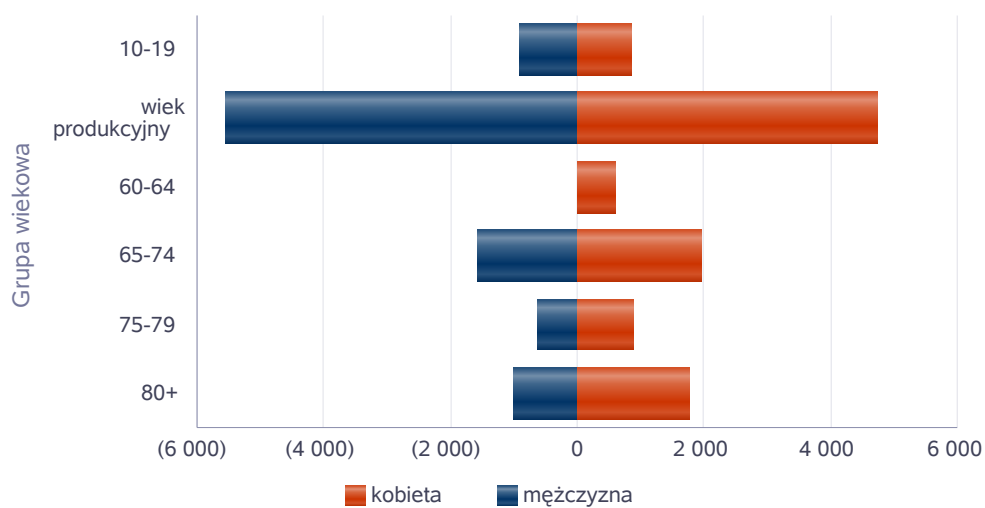
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	358	346
4-6	282	230
7-18	1 072	1 078
19	83	83
wiek produkcyjny	6 261	5 358
60-64		1 056
65-74	1 066	1 443
75-79	244	432
80+	337	759

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

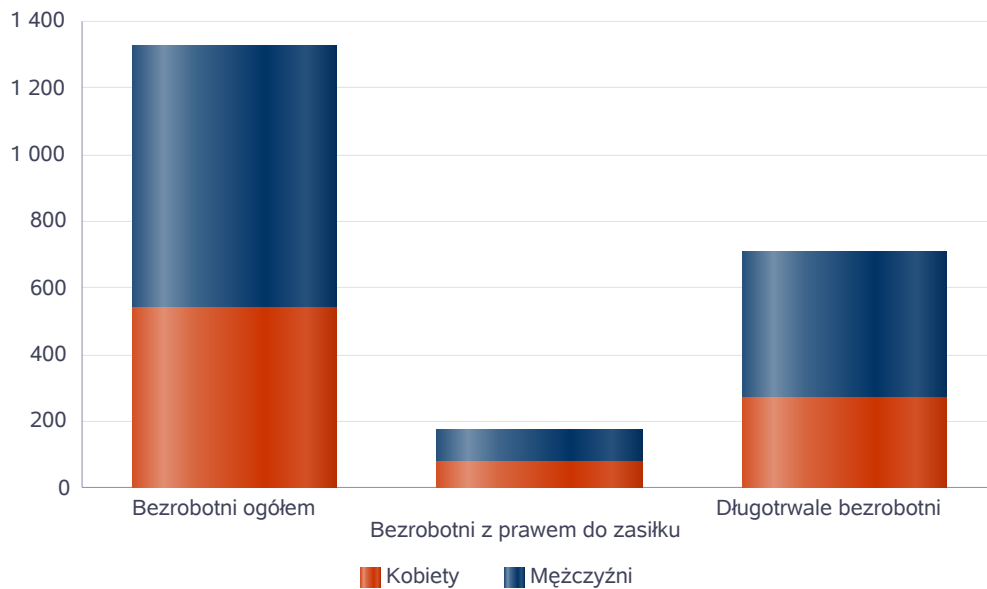
Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
10-19	905	855
wiek produkcyjny	5 561	4 733
60-64		610
65-74	1 590	1 953
75-79	640	872
80+	1 007	1 762

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

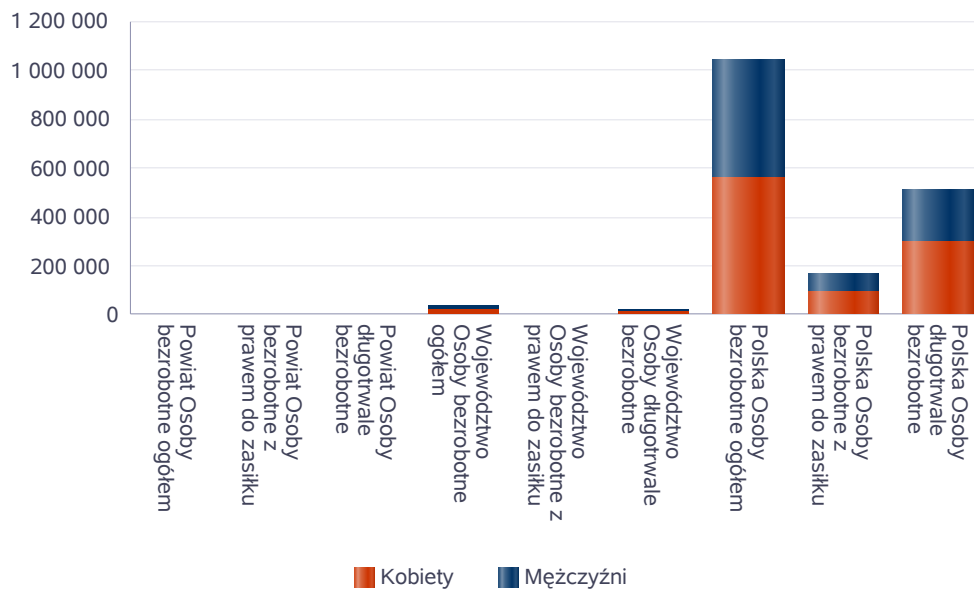
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2020 r. (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 325	784	541
Bezrobotni z prawem do zasiłku	174	95	79
Długotrwale bezrobotni	710	441	269

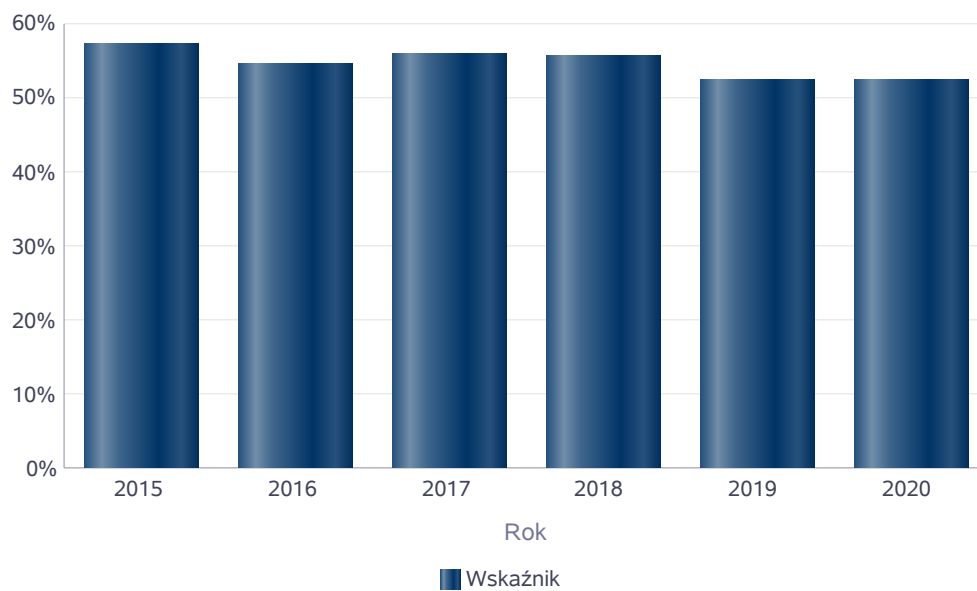
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć. Wizualizacja prezentuje powiat na tle województwa, powiat na tle kraju.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	541	784	18 577	21 255	560 303	484 007
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	79	95	2 883	2 705	95 464	72 010
Osoby długotrwale bezrobotne	269	441	10 402	11 239	297 480	217 088

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

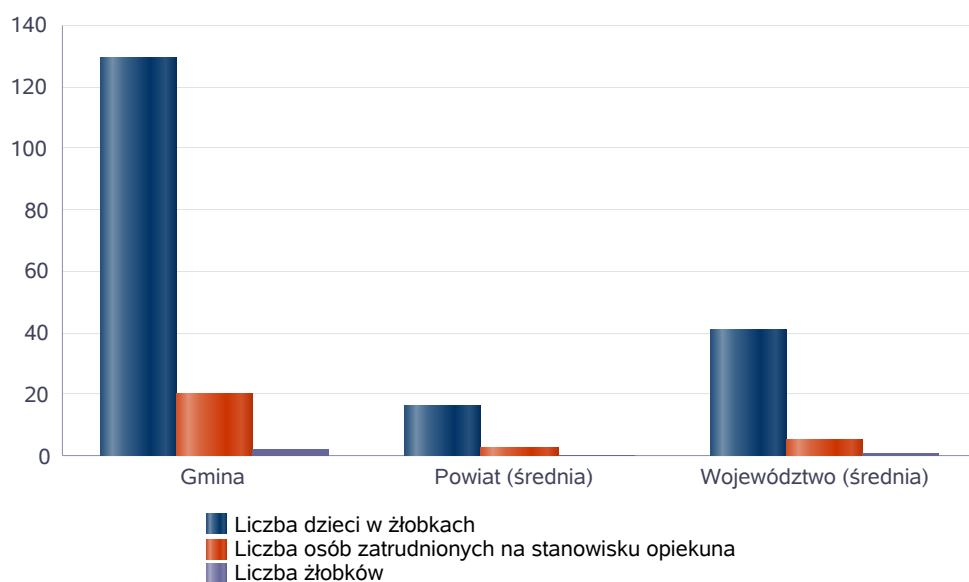
Rok	Wskaźnik
2015	57%
2016	55%
2017	56%
2018	56%
2019	52%
2020	52%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2020 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	129,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	20,00
Gmina	Liczba żłobków	2,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	16,33
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	2,44
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	0,33
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	41,14
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	5,53
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	0,92

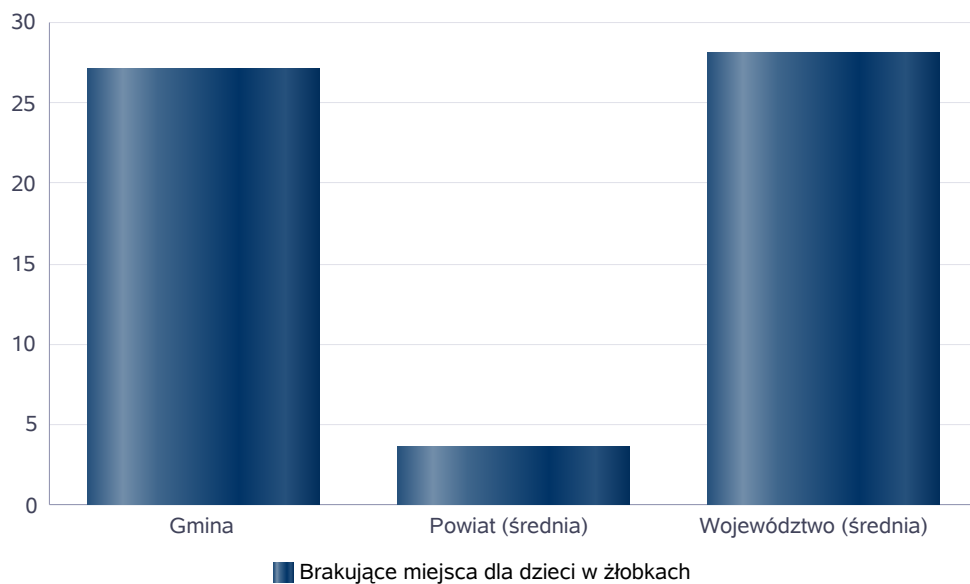
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2020 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	27,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	3,56
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	28,05

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA
(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza* 2021
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	807	662	640
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	76	78	80
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	61	57	57
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	2	2	2
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	0	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	0	0	0
Liczba hospicjów	7	1	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2019". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna, podejmuje działania w sytuacjach zagrożenia podstawowych potrzeb życiowych oraz obniżenia jakości życia poniżej społecznie akceptowanego minimum - pomaga stworzyć warunki umożliwiające godną egzystencję, służy kompensowaniu różnorodnych szkód wynikających, np.: z bezrobocia, sieroctwa, niepełnosprawności, chorób; przyczynia się do wyrównywania nadmiernych różnicowań społecznych. Skutkiem działań pomocy społecznej powinno być eliminowanie wykluczenia społecznego oraz usamodzielnianie się jej beneficjentów. Adresatami pomocy społecznej są przede wszystkim osoby i rodziny nie posiadające dostatecznych środków finansowych na zaspokojenie elementarnych potrzeb.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody (netto) nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej (art. 8 ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r.) i które jednocześnie cechuje szczególna sytuacja lub dysfunkcja określona w art. 7 cyt. ustawy.

W roku 2020 obowiązywały następujące kryteria dochodowe i kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej:

1) kryterium dochodowe:

- dla osoby samotnie gospodarującej – w wysokości 701 zł,
- dla osoby w rodzinie – na poziomie 528 zł,
- kwota z dochodu z 1 ha przeliczeniowego – w wysokości 308 zł.

2) kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej:

- kwota stanowiącą podstawę ustalenia wysokości pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej - w wysokości 1 763 zł,
- minimalna kwota świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z

okolicznością, o której mowa w art. 159 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – w wysokości 647 zł,

- maksymalna kwota świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – w wysokości 1 376 zł.

3) maksymalna kwota zasiłku stałego – 645 zł.

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, weryfikacja kryteriów dochodowych jest dokonywana co 3 lata – ostatnia miała miejsce w październiku 2018 roku.

Pomoc i wsparcie, o której mowa należy rozumieć jako pomoc i wsparcie udzielone bez względu na formę, liczbę świadczeń i źródło finansowania – uwzględniając zarówno pomoc udzieloną w formie decyzji administracyjnych, bez decyzji oraz pomoc, udzielaną bez konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, także osoby objęte wyłącznie pracą socjalną oraz osoby skierowane i umieszczone w domu pomocy społecznej.

Dane rozdziału 3 w formie graficznej i tabelarycznej nie uwzględniają zadań realizowanych przez Lokalny Zespół Interdyscyplinarny na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz pomocy i wsparcia udzielonego na podstawie Karty Dużej Rodziny Hajnowskiej, Karty Dużej Rodziny Ogólnopolskiej.

Problemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Hajnówka zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W roku 2020 odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. Do zadań grup roboczych należy w szczególności: opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w której dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin w których dochodzi do przemocy oraz efektów ich działań. W roku 2020 w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego utworzono 77 grup roboczych które odbyły 192 posiedzenia. Rozpoczęto 77 procedur Niebieskiej Karty. W przeciągu 2020 roku zamknięto 69 procedur, w tym 45 procedur w związku z ustaniem przemocy w rodzinie jak i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Natomiast w przypadku 24 procedur podjęto decyzję o braku zasadności podejmowania działań. Monitoringiem na 2021 rok, objęto 9 procedur Niebieskiej Karty. Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie udzielono wsparcia i pomocy w formie poradnictwa m. in. psychologicznego dla 4 osób, prawnego dla 10 osób oraz socjalnego – 77 osobom.

Ponadto zgodnie z uchwałą XXIX/221/13 Rady Miasta Hajnówka z dnia 25 września 2013 roku na MOPS zostały nałożone zadania dotyczące dokumentowania i wydawania Kart Dużej Rodziny Hajnowskiej dla rodzin wielodzietnych i na stałe zamieszkałych na terenie miasta Hajnówka. Ogółem w roku 2020 objęto programem 62 rodziny wydając 319 kart. Z kolei Ogólnopolskim Programem Karta Dużej Rodziny w roku 2020 objęto 334 rodziny tj. 1 399 osób z terenu miasta Hajnówka.

Rozbudowany katalog świadczeń z pomocy społecznej stanowi o tym, że system pomocowy to nie tylko działanie, którego celem jest doraźna pomoc ale przede wszystkim wsparcie które wymaga szeregu podejmowanych czynności zarówno po stronie beneficjenta jak i pomocy społecznej. Wszystko to ma doprowadzić do tego by nauczyć beneficjenta prawidłowego funkcjonowania w otaczającym go społeczeństwie, a tym samym doprowadzić go do samodzielnego i samowystarczalności. Pomoc społeczna nie może być dla beneficjenta stałym źródłem utrzymania, lecz prowadzić go do samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych. Otwarty katalog ryzyk uzasadniających otrzymanie świadczenia oraz otwarty katalog świadczeń,

mówi o tym, że wciąż przewidywane są zmiany w funkcjonowaniu szeroko rozumianego systemu pomocowego adekwatnie do potrzeb społeczeństwa.

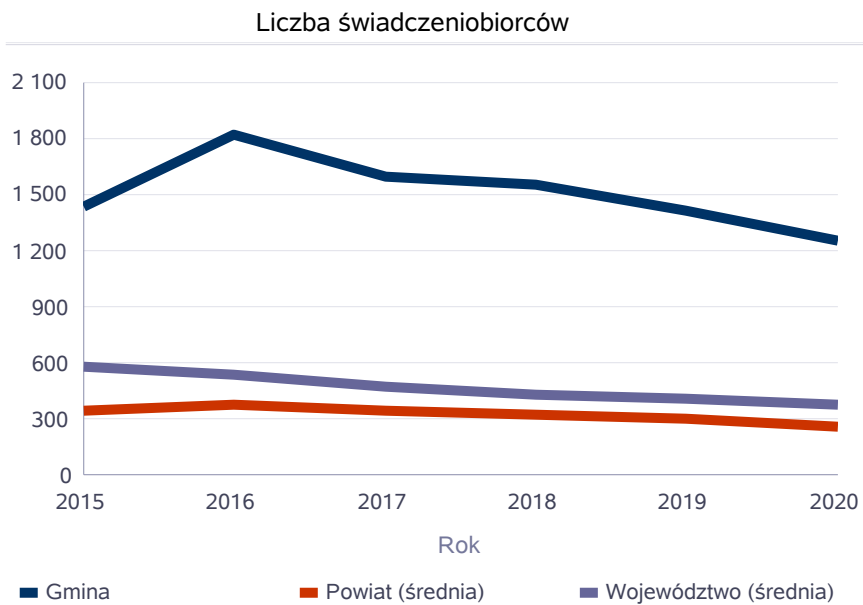
Pomoc i wsparcie, w ramach szeroko pojmowanej pomocy społecznej, w gminie miejskiej Hajnówka w 2020 roku uzyskały 842 rodziny oraz 1 619 osób w tych rodzinach. W roku oceny, w stosunku do 2019 roku, łączna liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 60 rodzin. Natomiast liczba osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 157 osób. W gminie miejskiej Hajnówka najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną i wsparcie w 2020 roku było kolejno:

- ubóstwo - 704 rodziny;
- bezrobocie - 390 rodzin;
- niepełnosprawność - 247 rodzin;
- długotrwała lub ciężka choroba -157 rodzin;
- potrzeba ochrony macierzyństwa - 73 rodziny;
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych - 56 rodzin.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

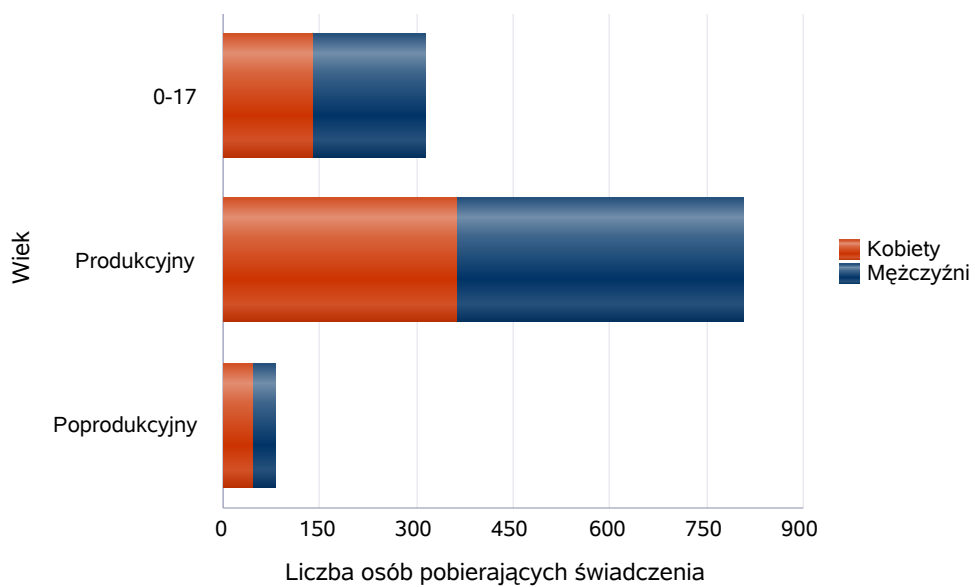
Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji.

	Liczba świadczeniobiorców					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gmina	1 437	1 825	1 601	1 555	1 419	1 254
Powiat (średnia)	348	375	345	321	299	258
Województwo (średnia)	580	532	476	434	406	372

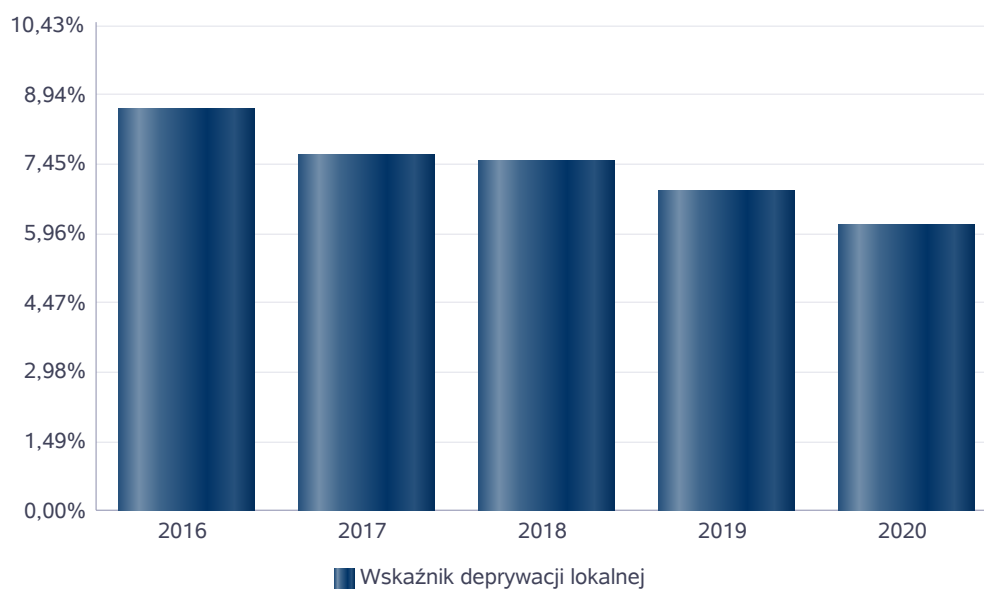
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2020 r.

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	312	140	172
Produkcyjny	808	363	445
Poprodukcyjny	82	46	36

Wskaźnik deprivacji lokalnej

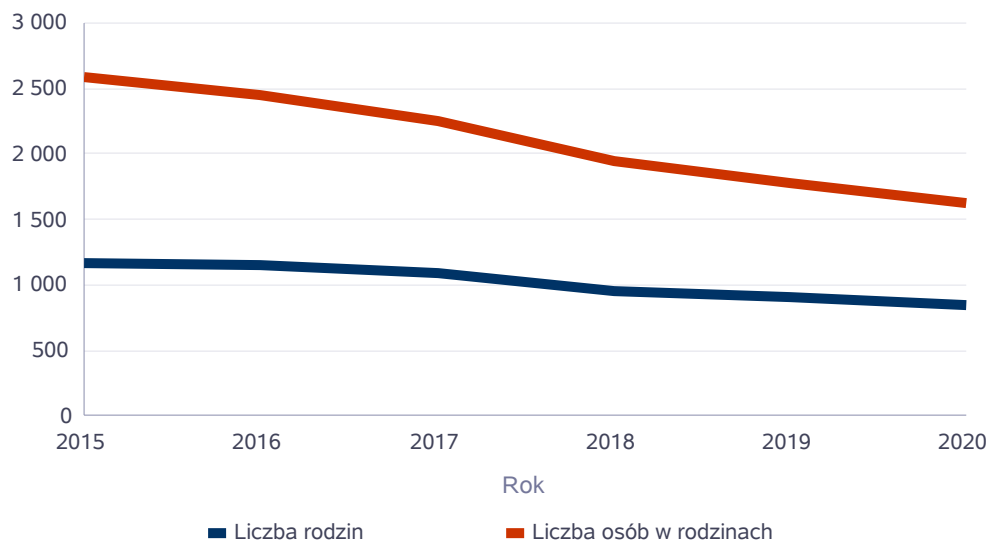
Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2016	8,64%
2017	7,65%
2018	7,49%
2019	6,86%
2020	6,15%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2015	1 169	2 580
2016	1 157	2 451
2017	1 088	2 253
2018	952	1 948
2019	902	1 776
2020	842	1 619

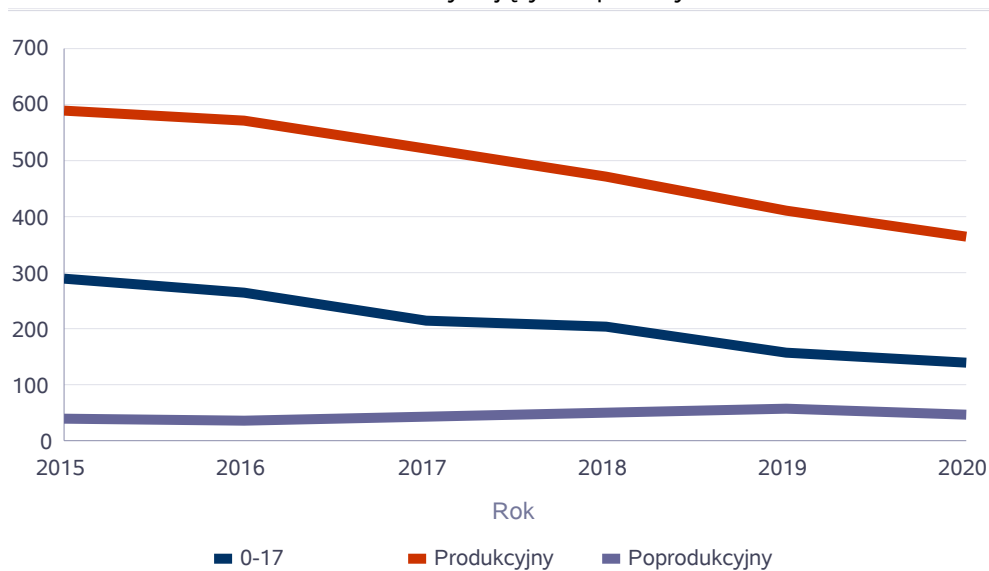
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej.

		Liczba kobiet korzystających z pomocy					
Poziom	Wiek	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hajnówka (miejska)	0-17	288	264	216	205	156	140
	Produkcyjny	590	572	521	471	410	363
	Poprodukcyjny	39	37	45	49	57	46
Powiat (średnia)	0-17	44	40	35	32	26	22
	Produkcyjny	132	125	115	104	91	80
	Poprodukcyjny	12	13	15	18	20	15
Województwo (średnia)	0-17	86	77	69	62	56	49
	Produkcyjny	181	161	138	122	109	102
	Poprodukcyjny	27	29	32	34	35	29

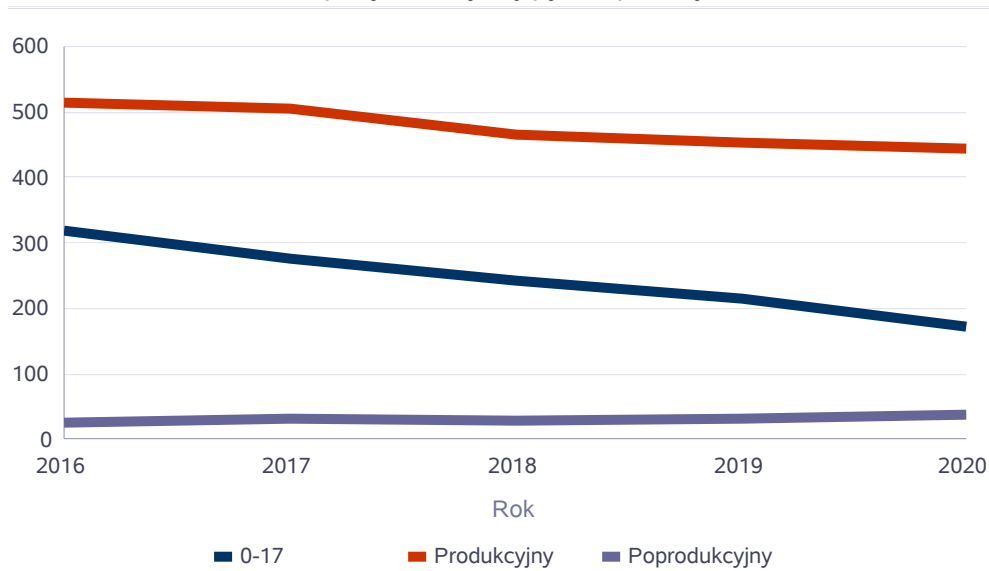
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej.

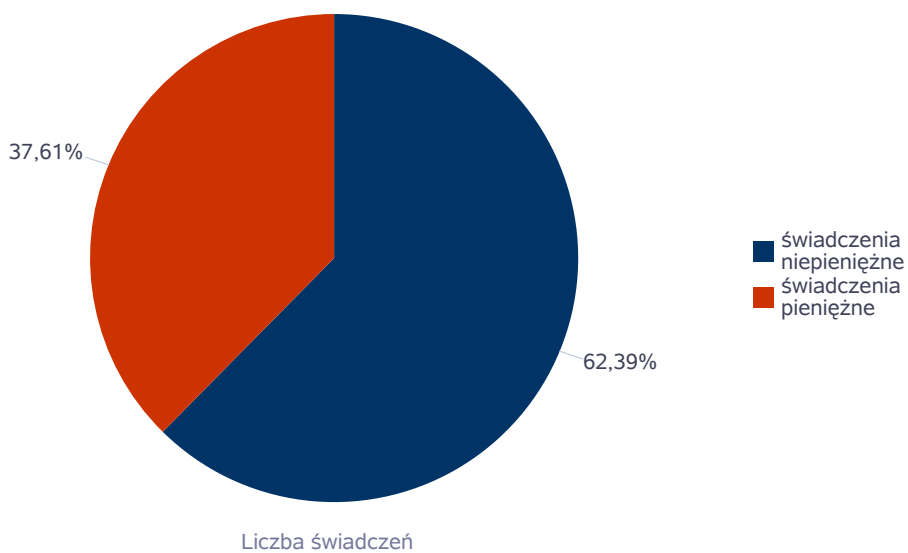
		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy				
Poziom	Wiek	2016	2017	2018	2019	2020
Hajnówka (miejska)	0-17	318	277	243	216	172
	Produkcyjny	513	506	466	452	445
	Poprodukcyjny	26	32	29	32	36
Powiat (średnia)	0-17	47	42	37	32	26
	Produkcyjny	129	126	116	111	106
	Poprodukcyjny	6	8	8	8	8
Województwo (średnia)	0-17	83	74	67	60	53
	Produkcyjny	146	137	123	113	112
	Poprodukcyjny	12	13	13	13	13

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej w roku.

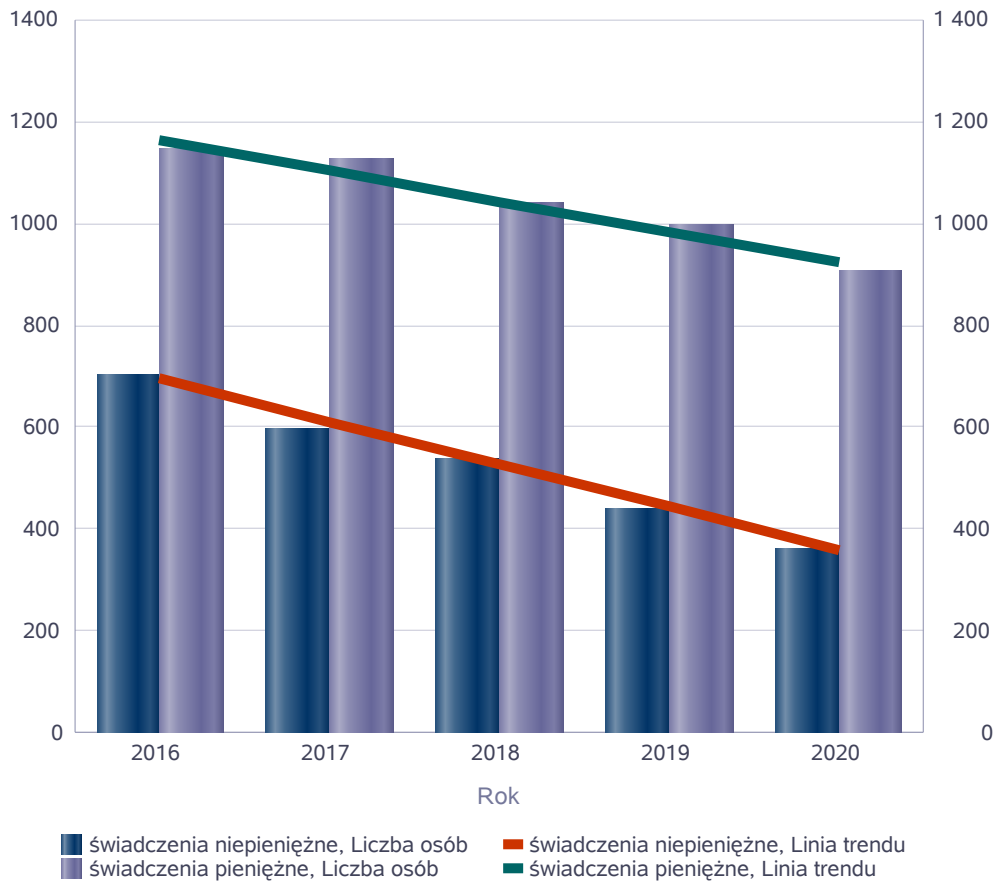
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	19 880
świadczenia pieniężne	11 985

Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób				
	2016	2017	2018	2019	2020
świadczenia niepieniężne	703	597	536	440	362
świadczenia pieniężne	1144	1125	1041	998	907

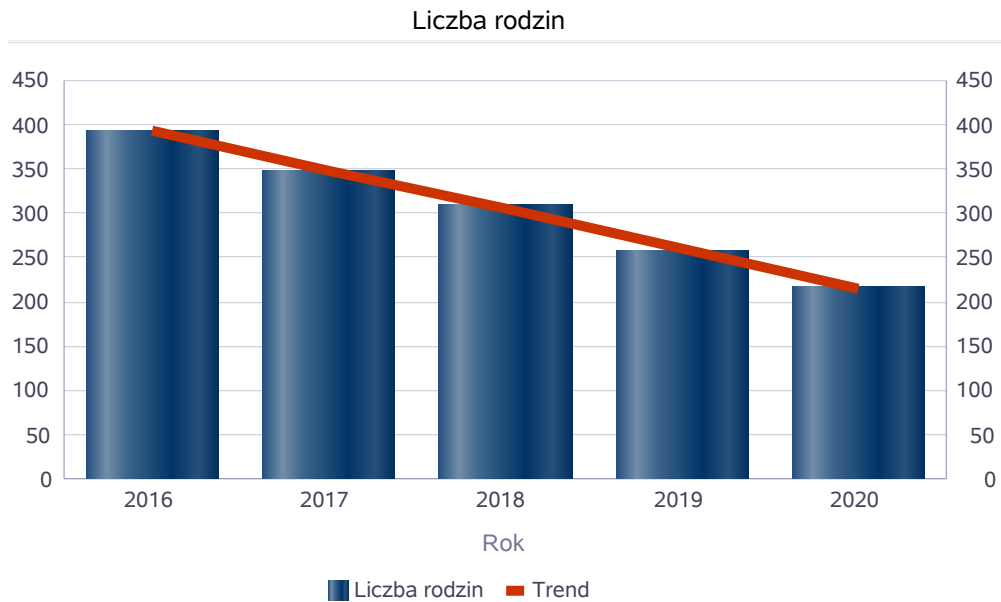
Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

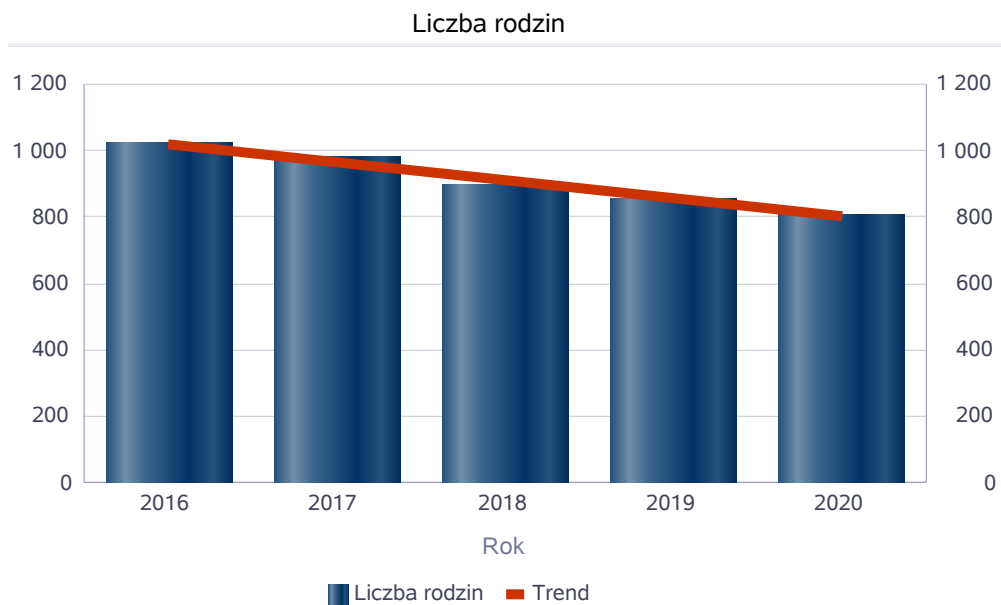
Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

	Liczba rodzin				
Rodzaj świadczenia	2016	2017	2018	2019	2020
świadczenia niepieniężne	393	346	309	257	216
świadczenia pieniężne	1 020	978	893	854	807

świadczenia niepieniężne

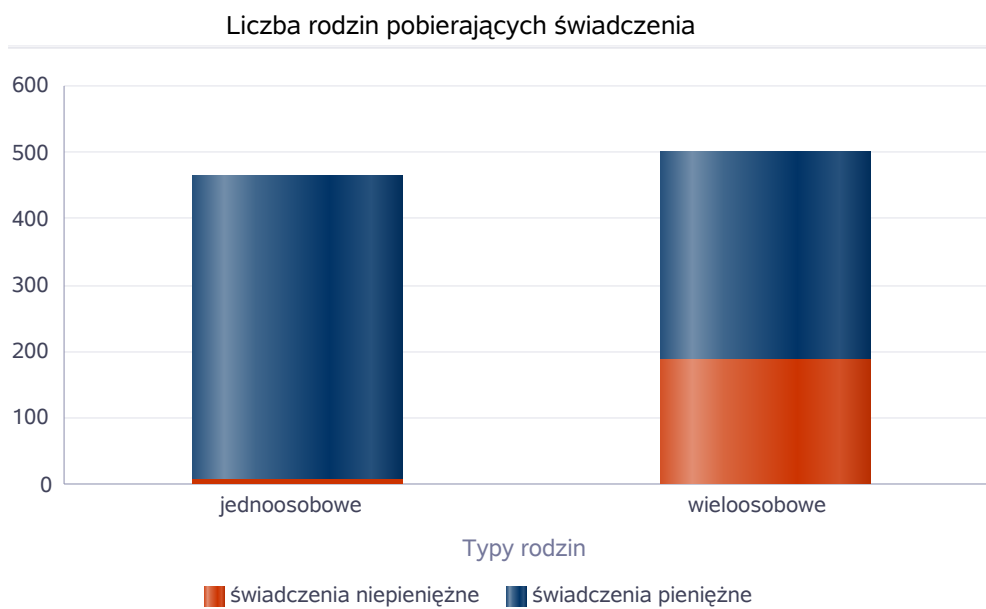

świadczenia pieniężne

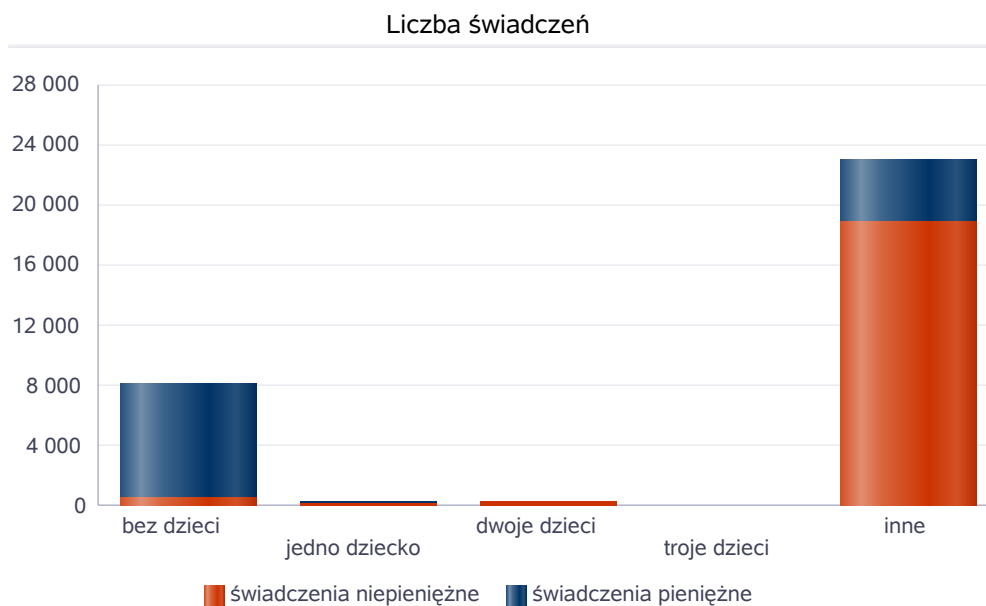
Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin w 2020 roku.

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	456	456	6
wielosobowe	332	312	188

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w 2020 roku.

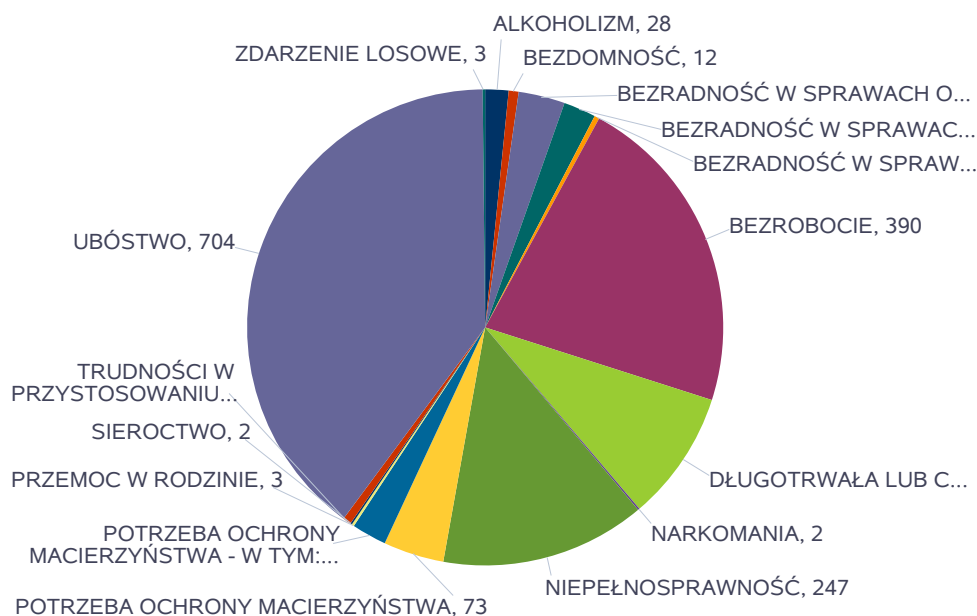
Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	8109	7615	494
jedno dziecko	288	83	205
dwoje dzieci	328	72	256
troje dzieci	64	6	58
inne	23076	4209	18867

Powody udzielania pomocy rodzinom w 2020 roku.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	704
BEZROBOCIE	390
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	247
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	157
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	73
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	56
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	42
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	39
ALKOHOLIZM	28
BEZDOMNOŚĆ	12
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	10
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	6
PRZEMOC W RODZINIE	3
ZDARZENIE LOSOWE	3
NARKOMANIA	2
SIEROCTWO	2

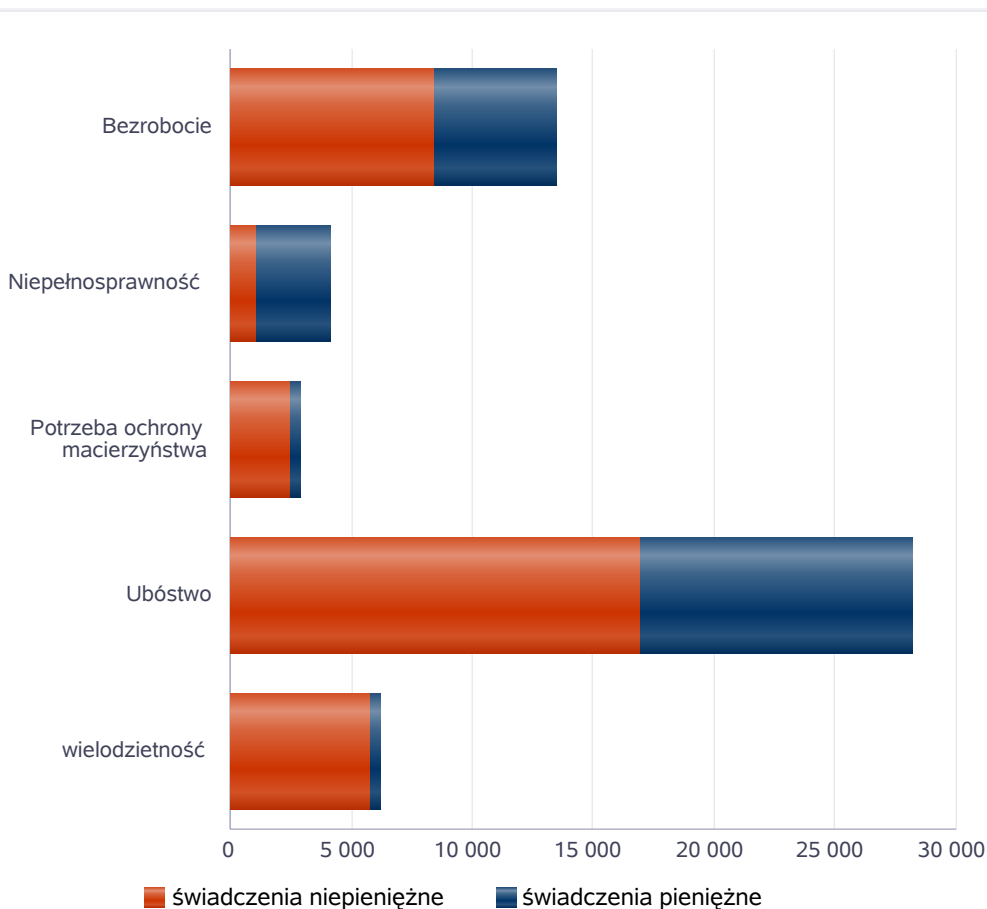
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku.

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Ubóstwo	28 160	16 975	11 185
Bezrobocie	13 473	8 464	5 009
wielodzietność	6 237	5 780	457
Niepełnosprawność	4 154	1 112	3 042
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2 912	2 491	421

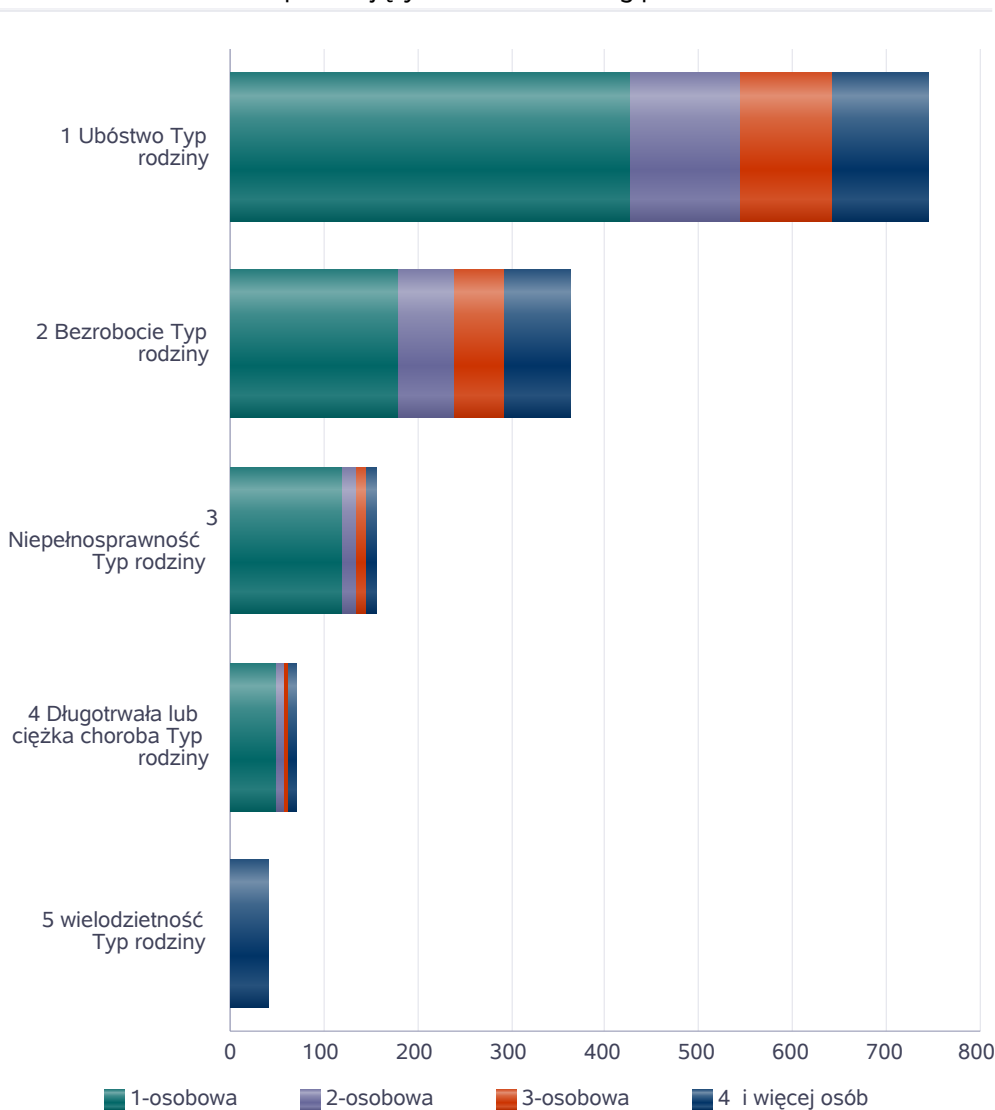
Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

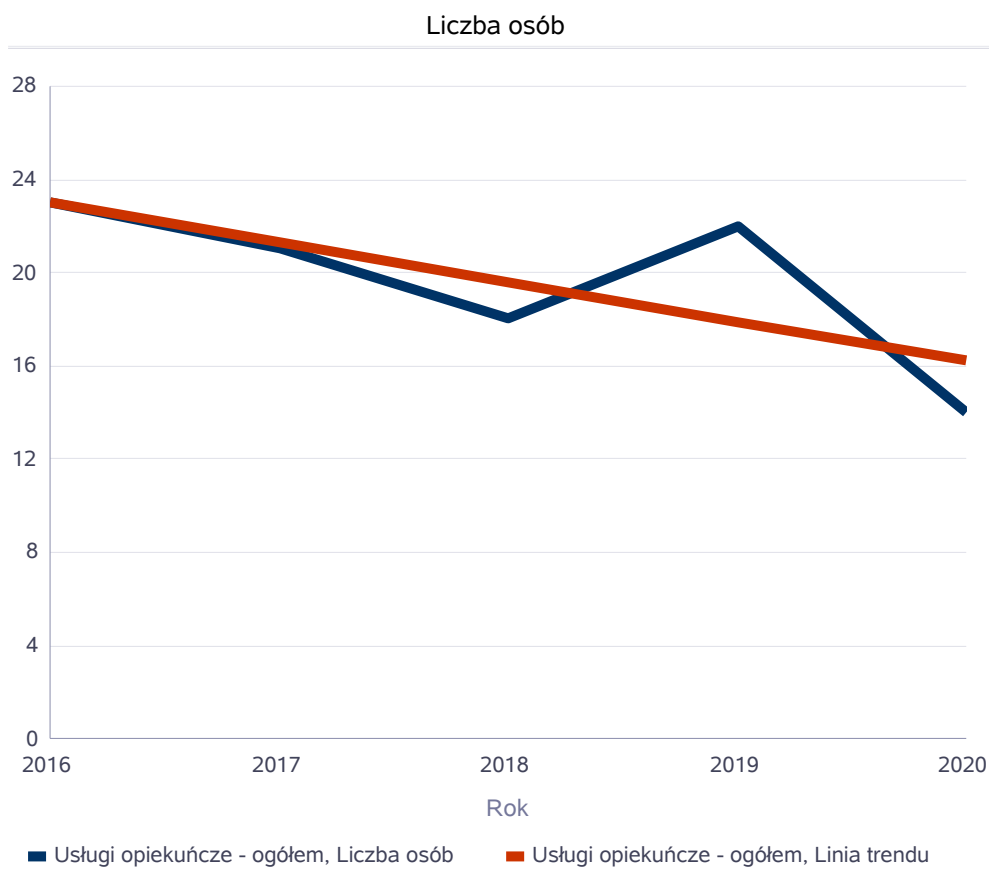
Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	744	427	117	99	101
Bezrobocie	362	179	60	53	70
Niepełnosprawność	156	119	15	12	10
Długotrwała lub ciężka choroba	70	49	8	5	8
wielodzietność	41			1	40

Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających ze usług opiekuńczych.

Rok	Liczba osób
2016	23
2017	21
2018	18
2019	22
2020	14

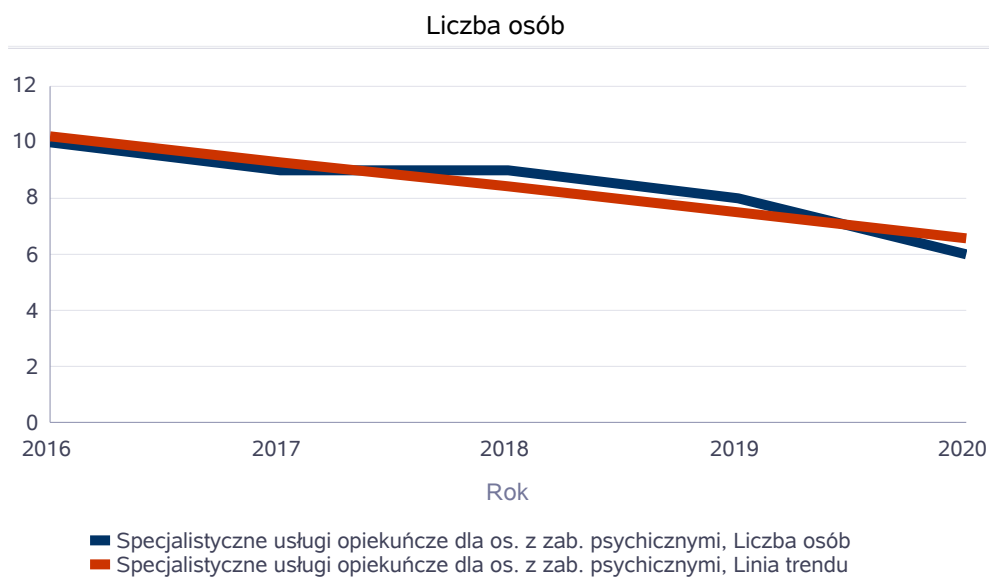
Liczba osób korzystających z specjalistycznych usług opiekuńczych.

Rok	Liczba osób
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Rok	Liczba osób
2016	10
2017	9
2018	9
2019	8
2020	6

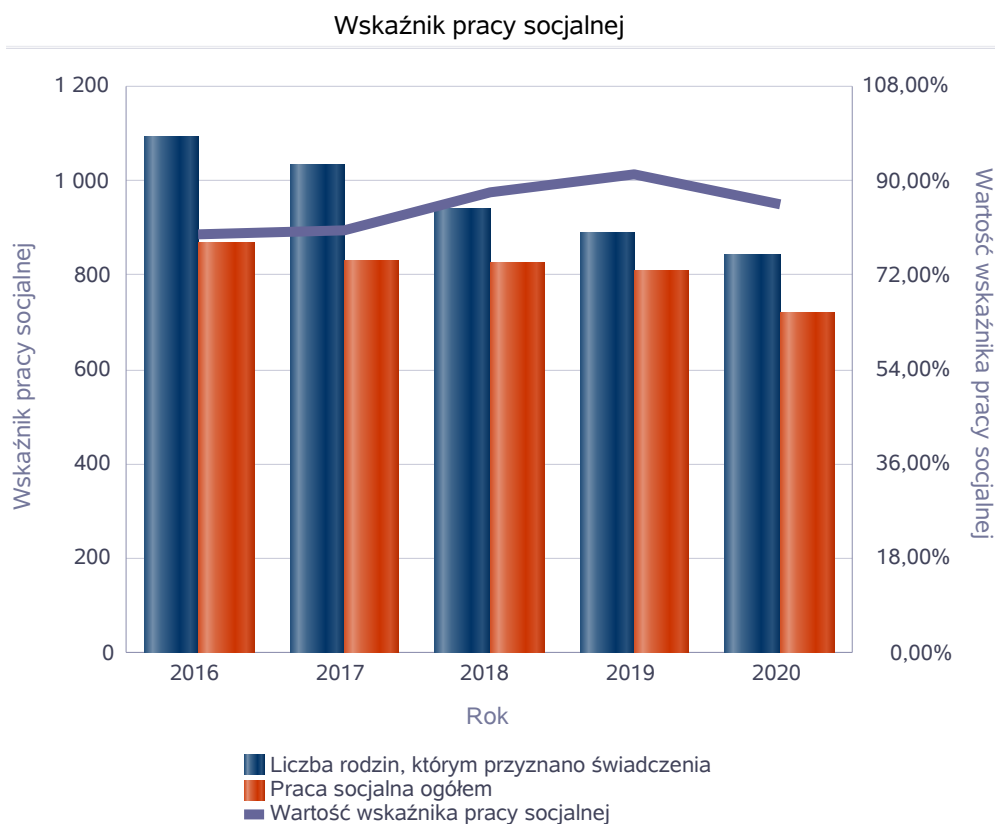
Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego.

Rodzaj	Liczba rodzin w latach				
	2016	2017	2018	2019	2020
Poradnictwo specjalistyczne	0	0	0	0	0

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%.

	2016	2017	2018	2019	2020
Wskaźnik pracy socjalnej	79,63%	80,45%	87,66%	91,11%	85,63%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	1 090	1 033	940	889	842
Praca socjalna ogółem	868	831	824	810	721

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej.

	Liczba rodzin				
Udzielone świadczenia	2016	2017	2018	2019	2020
Interwencja kryzysowa	0	0	0	0	0

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

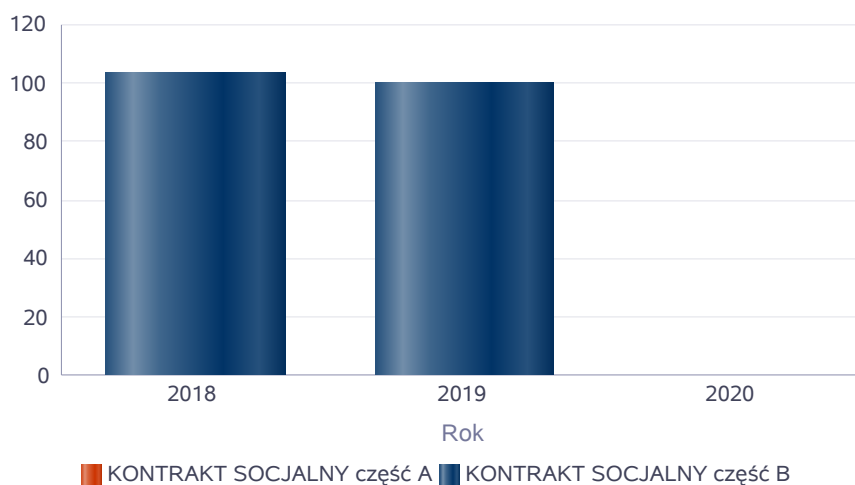

Kontrakt socjalny.

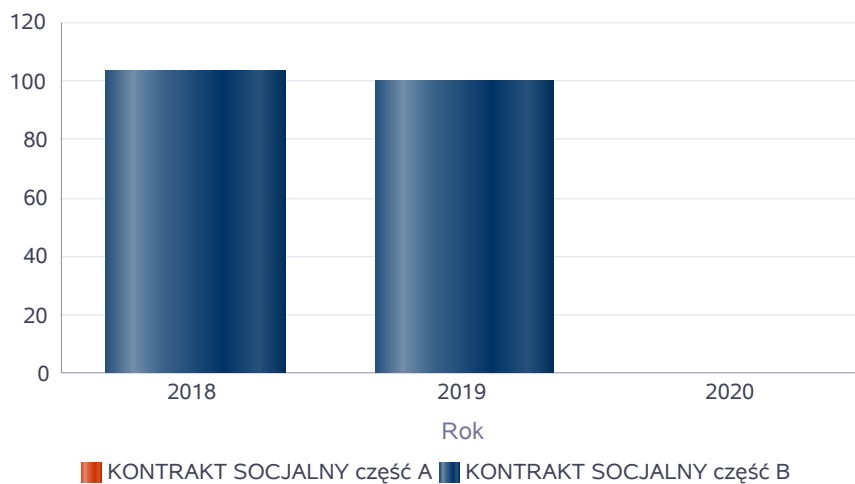
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych.

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2018	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	103	103
2019	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	100	100
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0

Liczba kontraktów/projektów

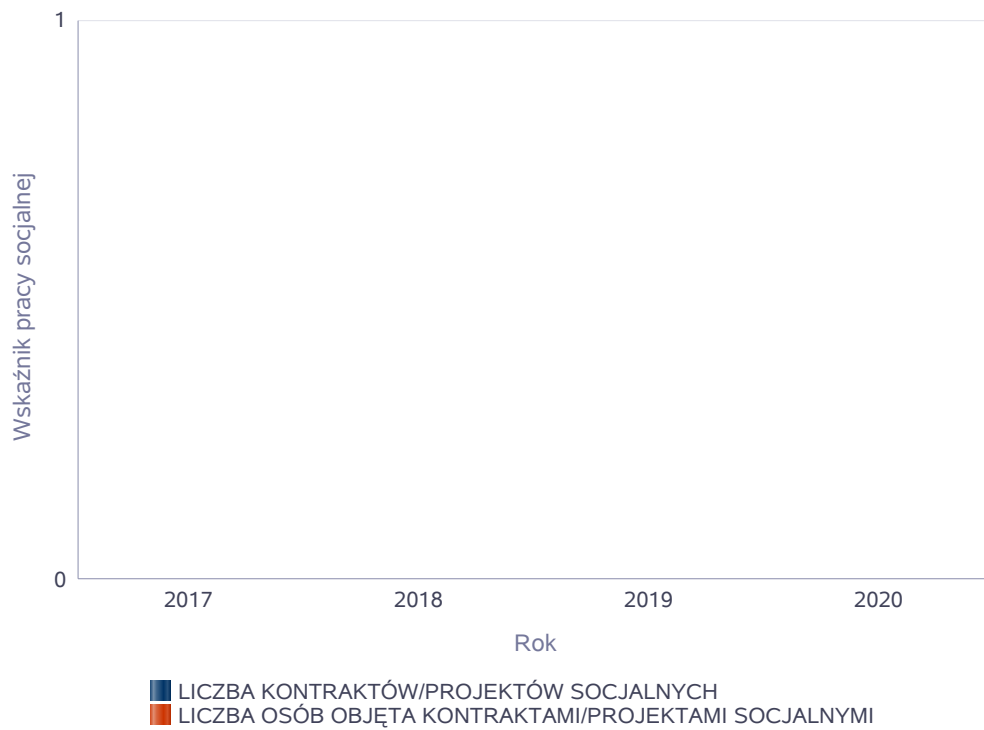

Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Liczba projektów społecznych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych.

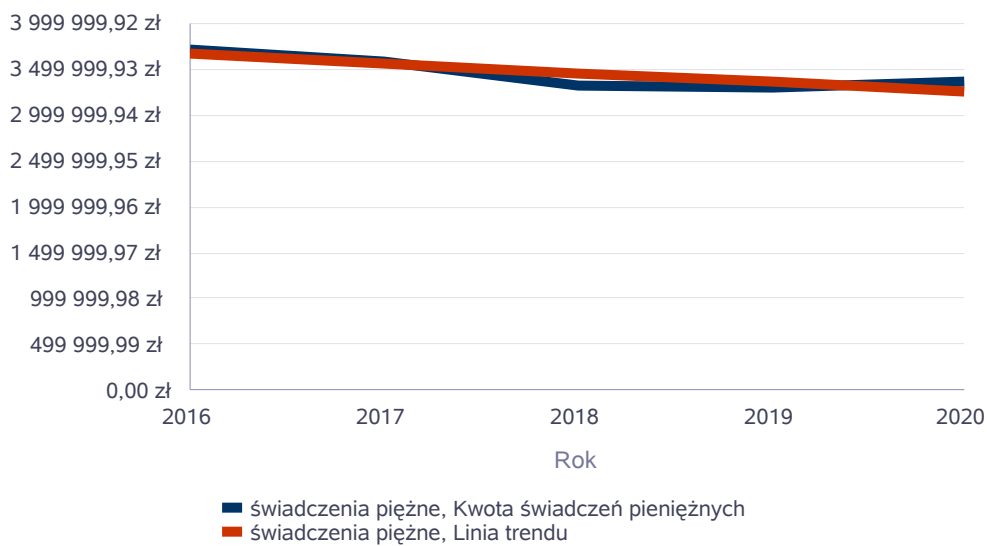
	2017	2018	2019	2020
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	0	0	0	0
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	0	0	0	0

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2016	3 723 292,79 zł
2017	3 590 784,29 zł
2018	3 326 826,67 zł
2019	3 290 668,98 zł
2020	3 360 163,58 zł

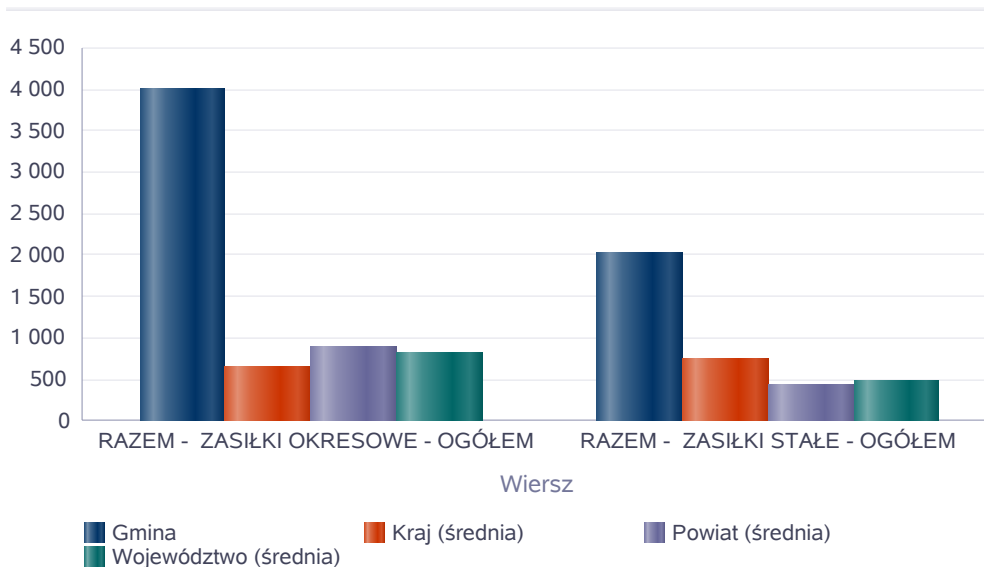
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	3 995
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	2 029
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	892
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	443
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	820
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	477
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	653
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	745

Liczba świadczeń

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	1 660	1 118	1 118
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	1 419	1 254	1 254
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	803	999	999
Wiek 0-17	4	394	348	348
Wiek produkcyjny *	5	883	781	781
Wiek poprodukcyjny **	6	142	125	125
Liczba rodzin	7	889	842	842
Liczba osób w rodzinach	8	1 760	1 573	1 573
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	666	522	522
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	371	406	406
Wiek 0-17	11	169	135	135
Wiek 18-59	12	412	325	325
Wiek 60 lat i więcej	13	85	62	62
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	864	816	816
Liczba rodzin	15	846	797	797
Liczba osób w rodzinach	16	2 205	2 035	2 035
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	100	0	57
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	100	0	57

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nałożyła na gminy trzy rodzaje zadań:

- 1) zadania własne,
- 2) zadania własne o charakterze obowiązkowym oraz;
- 3) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.

Do zadań własnych gminy (art. 17 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej) należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych oraz przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, a także prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki oraz podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Ponadto do tego rodzaju zadań należy współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach. Kolejną grupą to zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej), do których zalicza się:

- opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- sporządzanie, zgodnie z art.16a, oceny w zakresie pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia,
- zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,

- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- pracę socjalną,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, - utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do ostatniej grupy - zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę (art. 18 ustawy o pomocy społecznej) należy wypłata zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto zadaniem takim jest prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. Zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej jest również przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnienie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Pomoc i wsparcie w gminie miejskiej Hajnówka w 2020 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 907 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 362 osoby.

W 2020 roku gmina miejska Hajnówka partycypowała w odpłatności dla 32 osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej – wydatkowano na ten cel kwotę 940 635,00 zł. Społeczeństwo miasta Hajnówka „starzeje się” co powoduje wzrost zapotrzebowania na świadczenia w postaci pobytu w domu pomocy społecznej oraz powoduje konieczność zabezpieczania w kolejnych latach coraz większych środków finansowych na ten cel.

Ponadto gmina miejska Hajnówka pokryła w 2020 roku koszty pogrzebu dla 4 osób - wydatkowano na ten cel kwotę 14 288,00 zł. W roku oceny w gminie funkcjonowało 3 asystentów rodziny, którzy objęli swoją pracą 36 rodzin.

Z analizy danych wynika, że nieznacznie zmniejszyła się liczba osób korzystających z zasiłku stałego – spadek o 1 osobę. W 2020 roku nastąpił również spadek, w porównaniu z rokiem 2019 liczby osób korzystających z zasiłku okresowego – odpowiednio o 67 osób. W roku 2020 zmniejszeniu uległa też liczba osób korzystających ze świadczeń przyznanych w ramach rządowego wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” z 1 584 osób w roku 2019 do 1 438 osób w roku oceny.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe oraz celowe, liczby asystentów rodziny, liczby rodzin wspieranych i liczby osób objętych pracą asystenta rodziny

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba asystentów rodziny w gminie	2	2	3	3	5
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	33	33	43	49	36

**Dane o korzystających z pomocy i wsparcia
 GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR
 wypełniana wyłącznie przez gminy i miasta na prawach powiatu
 w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	213	212	212
Kwota świadczeń w złotych	2	1 100 597	1 049 376	1 049 376
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	178	179	179
Kwota świadczeń w złotych	4	1 010 619	964 398	964 398
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	38	34	34
Kwota świadczeń w złotych	6	89 978	84 978	84 978
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	663	596	596
Kwota świadczeń w złotych	8	1 074 558	1 113 087	1 113 087
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	288	271	271
Kwota świadczeń w złotych	10	523 101	542 113	542 113
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	44	38	38
Kwota świadczeń w złotych	12	33 738	36 628	36 628
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	63	57	57
Kwota świadczeń w złotych	14	26 167	18 559	18 559
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓLEM				
Liczba osób	19	863	763	763
Kwota świadczeń w złotych	20	1 110 820	1 214 166	1 214 166
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSILEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	838	752	752
Kwota świadczeń w złotych	22	1 054 198	1 188 485	1 188 485
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓLEM				
Liczba osób	25	411	333	333
Kwota świadczeń w złotych	26	189 162	91 580	91 580
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI				
Liczba osób	27	396	321	321
Kwota świadczeń w złotych	28	177 023	84 883	84 883
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Posiłek w szkole i w domu"				
Liczba osób	29	411	333	333
Kwota świadczeń w złotych	30	189 162	91 580	91 580
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	396	321	321
Kwota świadczeń w złotych	32	177 023	84 883	84 883
SCHRONIENIE - OGÓLEM				
Liczba osób	33	3	1	1
Kwota świadczeń w złotych	34	10 636	810	810
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba rodzin	37	2	4	4
Kwota świadczeń w złotych	38	6 180	14 288	14 288
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	34	32	32
Kwota świadczeń w złotych	40	867 887	940 635	940 635
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	49	36	36
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	3	5	5
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	201 003	214 578	214 578

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce realizuje również inne zadania związane z przyznawaniem pomocy i świadczeń wynikających z zapisów ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów.

Dane zawarte w rozdziale 4 dotyczą również dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych, które to informacje uzyskano z Urzędu Miasta Hajnówka, który jest realizatorem powyższych zadań.

Liczba pobierających w roku oceny świadczenie wychowawcze to 1983 rodziny (liczba dzieci - 3144). W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 51 rodzin. Całkowita kwota przyznanego świadczenia wychowawczego wyniosła 17 611 489,28 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła

o 3 776 971,60 zł. Liczba rodzin korzystających w roku oceny z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami wyniosła 500 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o 15 rodzin. Całkowita kwota wypłaconych w ciągu roku świadczeń rodzinnych wyniosła 6 015 032,77 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 115 822,26 zł.

W 2020 roku liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych zmalała (o 49 gospodarstw domowych) w stosunku do 2019 roku - tym samym kwota wydatków na ich wypłatę również jest niższa w porównaniu do 2019 roku o kwotę 31 797,00 zł.

Dodatkową formą pomocy w tej sekcji jest dodatek energetyczny. W analizowanym okresie 2020 roku na wypłatę dodatku energetycznego wydatkowano kwotę 14 520,00 zł. Z tej formy pomocy skorzystały 122 gospodarstwa domowe.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce oprócz rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy finansowej, rzeczowej lub usługowej realizują równolegle zadania wynikające z pracy socjalnej świadczonej na rzecz mieszkańców Hajnówki.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze w ciągu roku, kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, świadczeń alimentacyjnych.

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego.
Dane za rok 2019 dotyczą okresu od stycznia do czerwca.

Rok	Liczba rodzin
2018	1 140
2019	1 137

Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń.

Rok	Wydatki
2017	10 743 112,00 zł
2018	10 181 495,00 zł
2019	13 838 447,00 zł
2020	17 613 489,00 zł

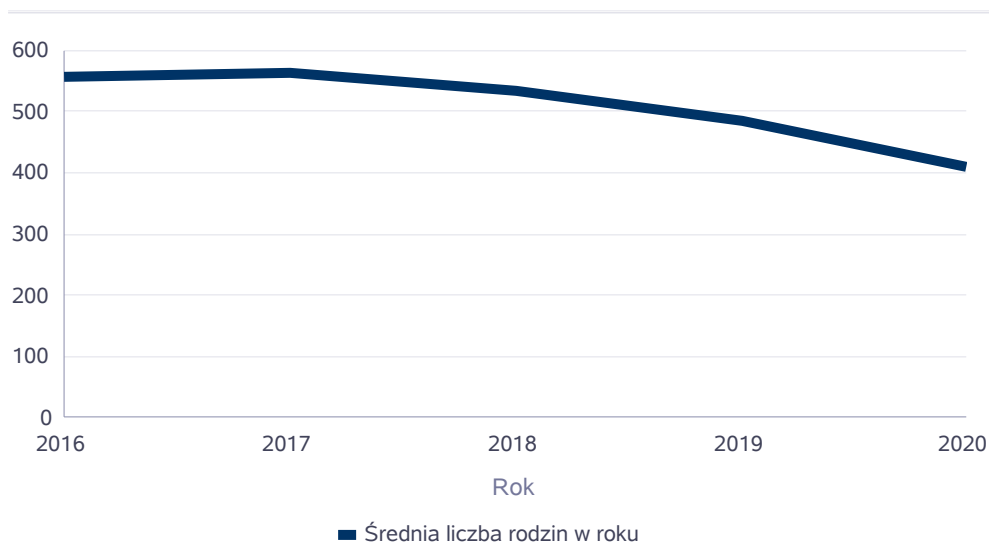
Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

	Liczba rodzin				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	558	562	534	485	410

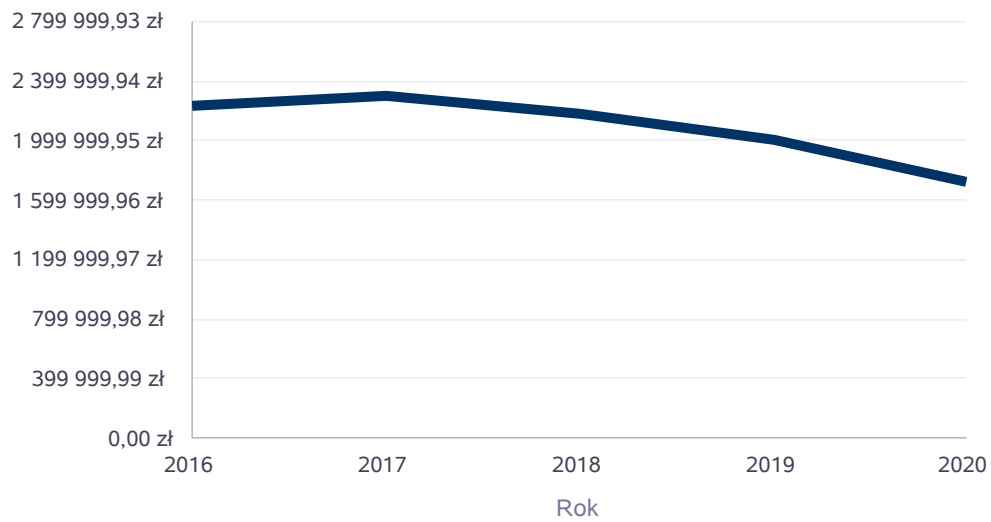
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami

Kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku.

Rok	Kwota
2016	2 233 806,06 zł
2017	2 304 201,95 zł
2018	2 173 299,56 zł
2019	2 005 799,00 zł
2020	1 716 089,32 zł

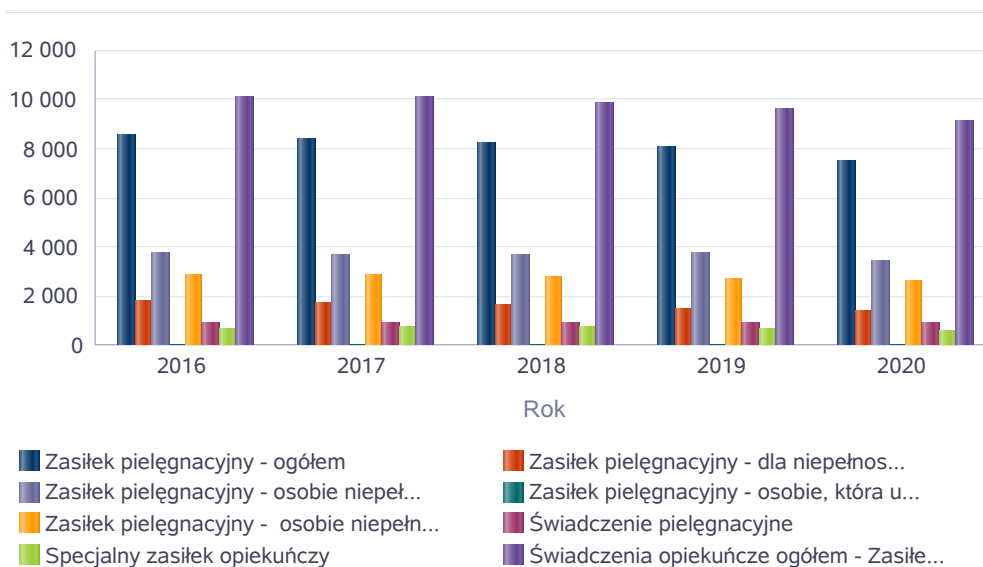
Kwota zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń				
	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	8 515	8 350	8 182	8 043	7 516
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	1 778	1 766	1 665	1 510	1 385
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	3 765	3 672	3 677	3 767	3 473
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	71	49	49	60	60
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	2 901	2 863	2 791	2 706	2 598
Świadczenie pielęgnacyjne	894	930	930	906	958
Specjalny zasiłek opiekuńczy	714	794	732	649	618
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	10 123	10 074	9 844	9 598	9 092

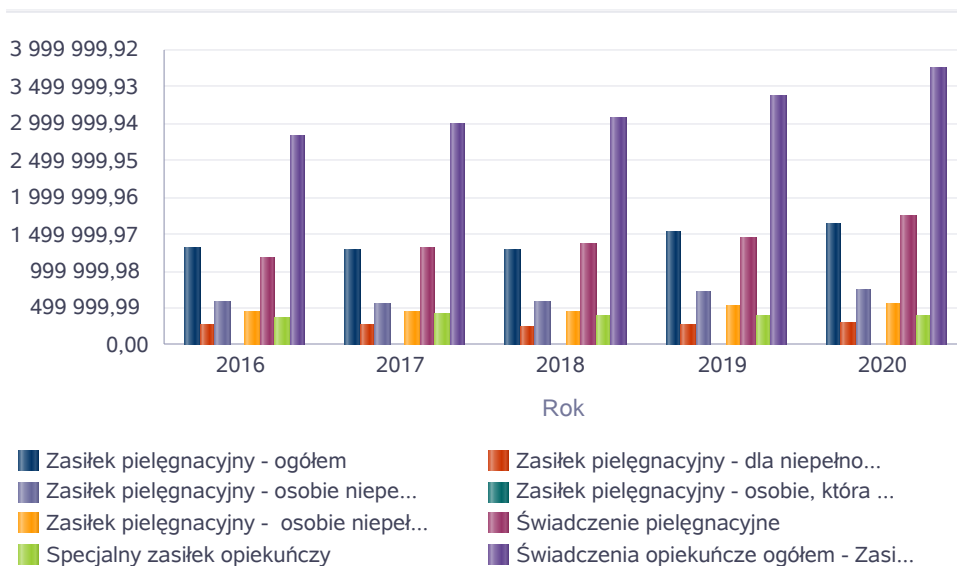
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

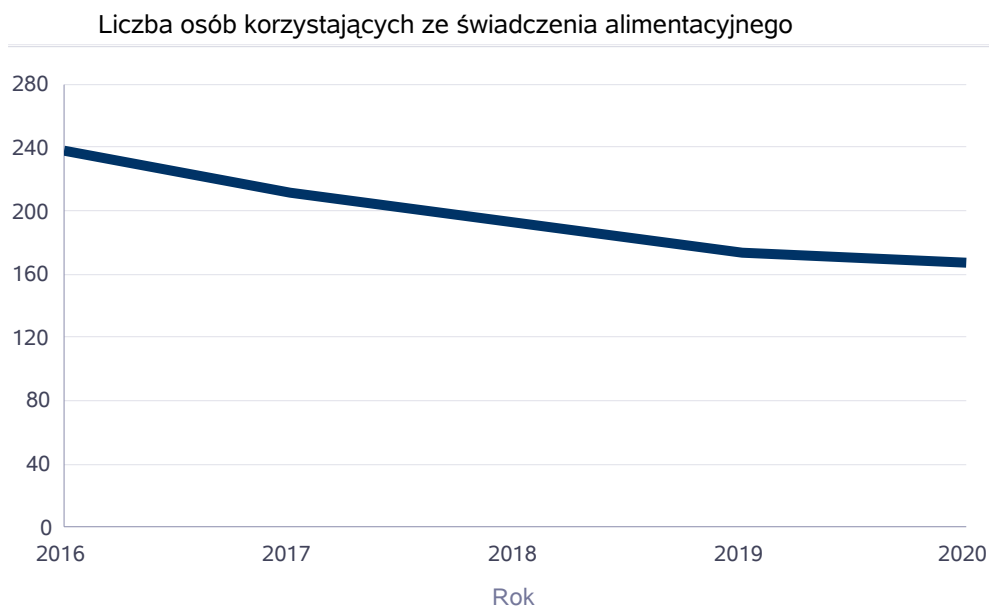
Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń				
	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	1 302 795,00	1 277 550,00	1 293 415,00	1 524 293,00	1 619 191,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	272 034,00	270 198,00	262 820,00	285 764,00	296 128,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	576 045,00	561 816,00	581 433,00	714 253,00	749 581,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	10 863,00	7 497,00	7 811,00	11 379,00	12 950,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	443 853,00	438 039,00	441 351,00	512 897,00	560 532,00
Świadczenie pielęgnacyjne	1 162 100,00	1 301 903,00	1 371 395,00	1 432 820,00	1 747 226,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	367 532,00	409 662,00	389 717,00	398 234,00	379 346,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	2 832 427,00	2 989 115,00	3 054 527,00	3 355 347,00	3 745 763,00

Kwota świadczeń

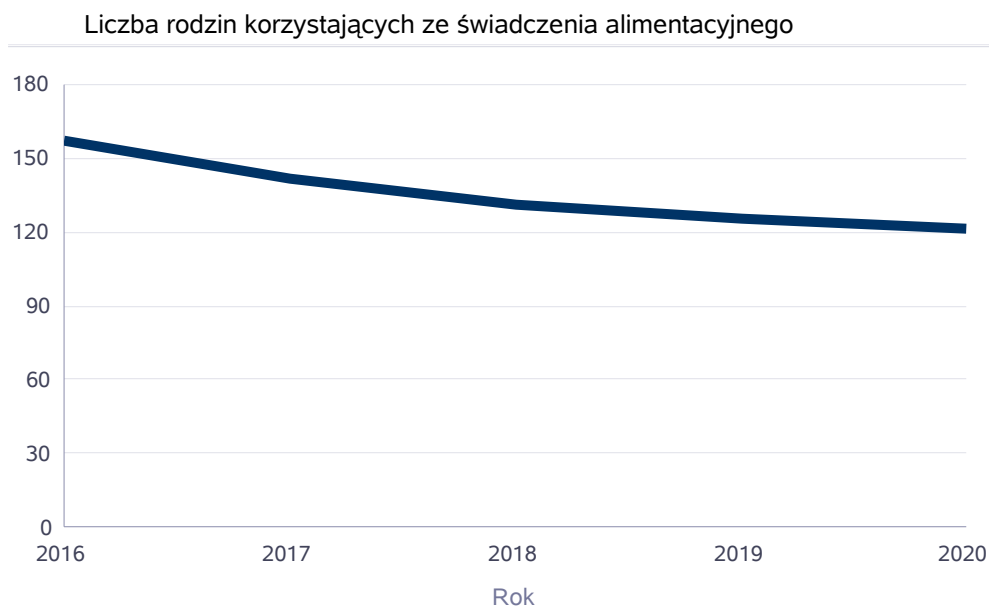
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.

	Liczba osób				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	238	211	193	174	167

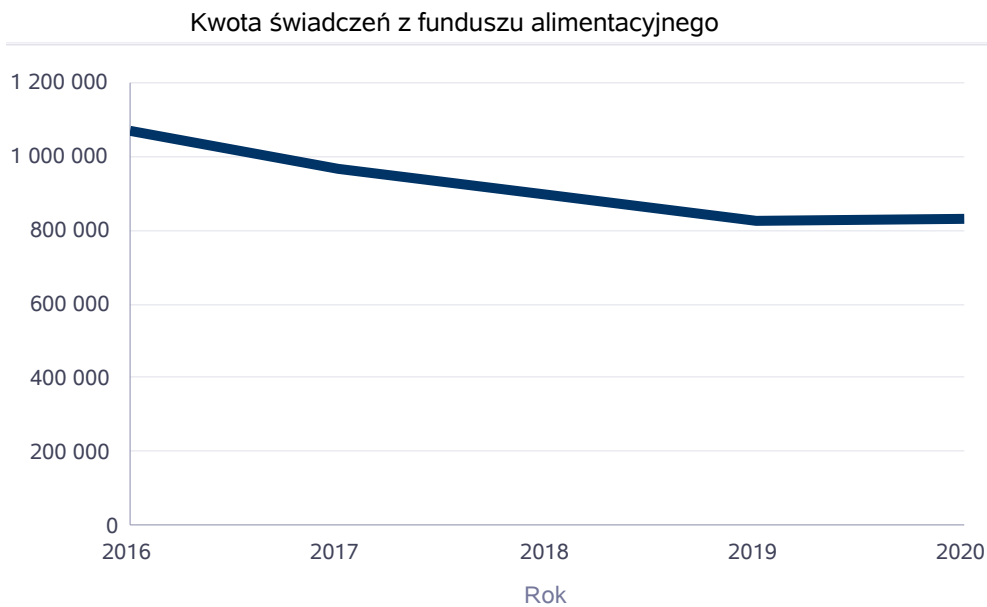
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.

	Liczba rodzin				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	157	141	131	125	121

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł].

	Kwota				
	2016	2017	2018	2019	2020
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1 069 997	967 726	893 976	823 502	828 321

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	456	407	380
Kwota świadczeń w złotych	2	892 548	860 751	830 500
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	155	122	100
Kwota świadczeń w złotych	4	20 672	14 520	11 000

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Zasobem instytucjonalnym są instytucje i placówki działające w danym roku kalendarzowym na obszarze jednostki samorządu terytorialnego, finansowane ze środków budżetu państwa lub własnych JST, prowadzone przez jednostkę samorządową lub na jej zlecenie.

Polityka społeczna jest tą dziedziną działalności Państwa, która znajduje się najbliżej obywatela, bada jego potrzeby a następnie wyciąga wnioski celem dostosowywania działań do oczekiwań społecznych. Najlepszym tego wyrazem jest praca pracowników socjalnych, którzy na co dzień spotykają się z problemami mieszkańców i podejmują działania celem przewyższania przez osoby i rodziny trudnych sytuacji życiowych. Zdiagnozowanie potrzeb mieszkańców pozwala na wprowadzanie zmian w dotychczas funkcjonującym systemie.

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. Na terenie gminy miejskiej Hajnówka spośród gminnych instytucji funkcjonujących w obszarze pomocy i wsparcia w 2020 roku poza Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej ujęto: Placówkę Wsparcia Dziennego – Świetlicę Socjoterapeutyczną funkcjonującą w strukturach organizacyjnych MOPS Hajnówka. Jako punkty specjalistycznego poradnictwa – Punkt Konsultacyjny przy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - wspierający osoby z problemem alkoholowym. W obliczu starzenia się społeczeństwa i wydłużania długości życia, coraz więcej osób wymaga pomocy w formie umieszczenia w domach pomocy społecznej. Wyżej wymienione placówki świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i w formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadząc w 2020 roku

Jednostka	INNY PODMIOT PROWADZĄCY - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - GMINA - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - POWIAT - liczba jednostek
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE	0	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	0	0	0
OŚRODKI WSPARCIA	0	1	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA	0	0	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0	0

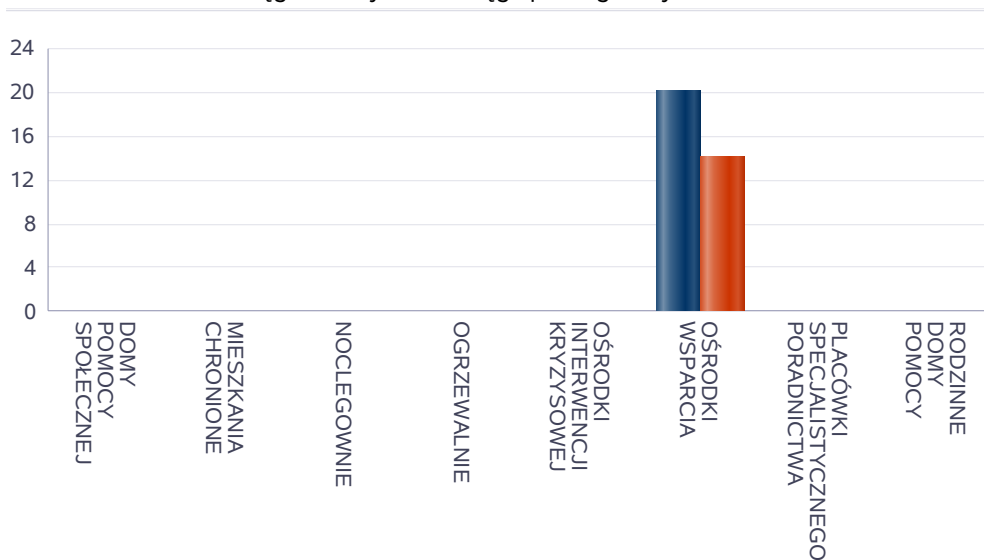
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w 2020 roku.

Rodzaj placówki	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ		0
OŚRODKI WSPARCIA	20	14
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA		0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Nasylenie usługami w DPS.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących.

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %		
	2018	2019	2020
ogółem			
osoby w podeszłym wieku			
osoby przewlekle somatycznie chore			
osoby przewlekle psychicznie chore			
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie			
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie			
osoby niepełnosprawne fizycznie			
osoby uzależnione od alkoholu			

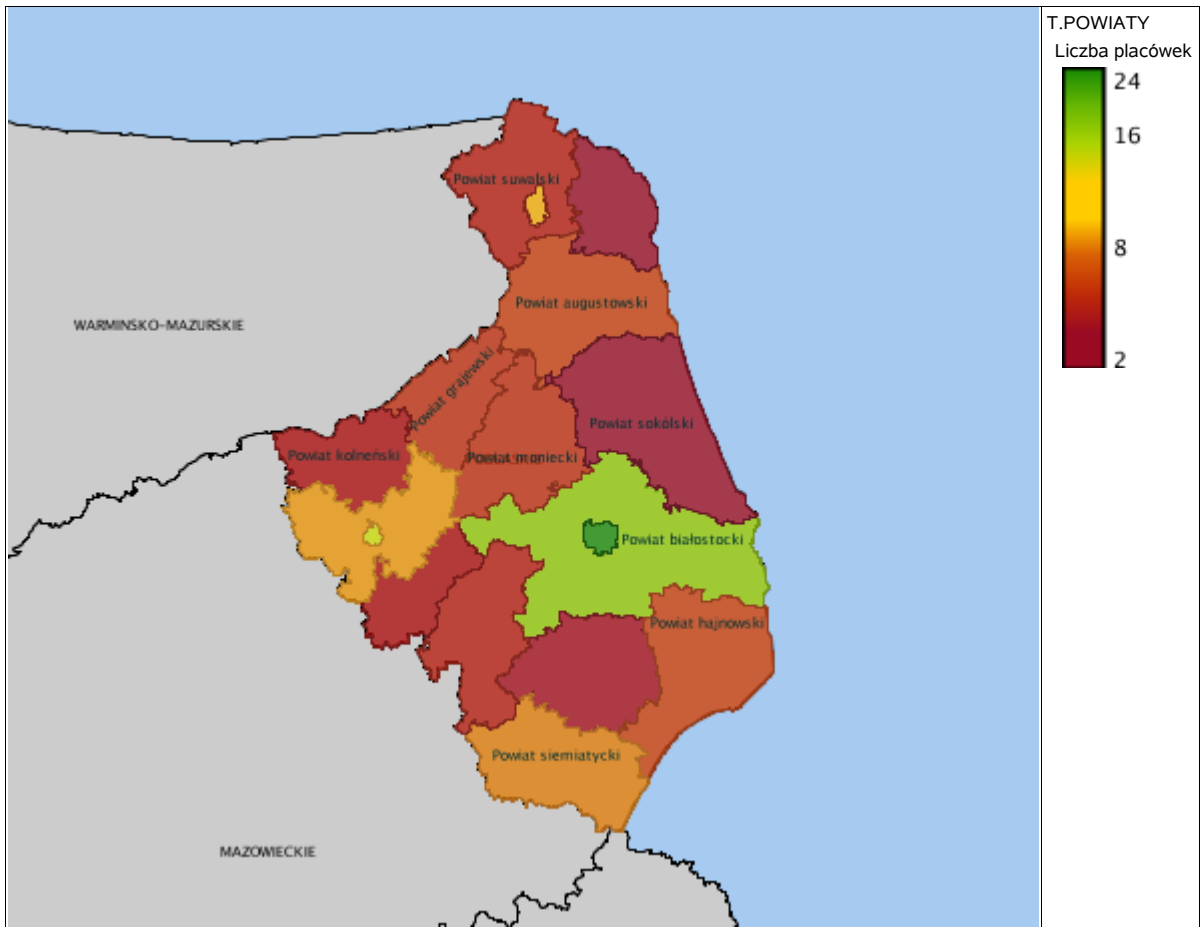
Nasylenie usługami w DPS-ach

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w 2020 roku .

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZKANIA CHRONIONE	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚRODKI INTER - WENCJI KRYZY - SOWEJ	OŚRODKI WSPAR - CIA	PLAC. SPEC. PORAD.	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat augustowski	5	0	3	0	0	0	2	0	0
Powiat białostocki	10	0	0	0	0	0	10	0	0
Powiat bielski (podlaskie)	2	0	0	0	0	0	2	0	0
Powiat grajewski	5	1	0	0	0	0	4	0	0
Powiat hajnowski	3	0	0	0	0	0	3	0	0
Powiat kolneński	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Powiat m. Białystok	13	1	0	5	1	0	6	0	0
Powiat m. Suwałki	7	0	1	1	0	0	5	0	0
Powiat m. Łomża	9	0	0	1	1	0	3	0	4
Powiat moniecki	3	0	0	0	0	0	3	0	0
Powiat sejneński	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Powiat siemiatycki	8	0	0	0	0	0	8	0	0
Powiat sokólski	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Powiat suwalski	3	0	0	0	0	0	3	0	0
Powiat wysokomazowiecki	4	0	0	0	0	0	4	0	0
Powiat zambrowski	2	0	0	1	0	0	1	0	0
Powiat łomżyński	8	0	0	0	0	0	5	0	3

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZKANIA CHRONIONE	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚRODKI INTER - WENCJI KRYZY - SOWEJ	OŚRODKI WSPAR - CIA	PLAC. SPEC. PORAD.	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat augustowski	2	2	0	0	0	0	0	0	
Powiat białostocki	8	4	3	0	0	0	1	0	
Powiat bielski (podlaskie)	1	1	0	0	0	0	0	0	
Powiat grajewski	1	1	0	0	0	0	0	0	
Powiat hajnowski	4	1	2	0	0	0	1	0	
Powiat kolneński	3	0	1	0	0	0	2	0	
Powiat m. Białystok	11	2	5	0	0	1	0	3	
Powiat m. Suwałki	5	1	3	0	0	1	0	0	
Powiat m. Łomża	7	1	5	0	0	1	0	0	
Powiat moniecki	3	2	0	0	0	1	0	0	
Powiat sejneński	1	1	0	0	0	0	0	0	
Powiat siemiatycki	2	1	0	0	0	0	0	1	
Powiat sokólski	1	0	0	0	0	0	1	0	
Powiat suwalski	2	0	0	0	0	1	1	0	
Powiat wysokomazowiecki	1	1	0	0	0	0	0	0	
Powiat zambrowski	2	0	0	0	0	0	1	1	
Powiat łomżyński	3	2	0	0	0	0	1	0	

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	X	20	20
Liczba osób korzystających	2	X	14	14
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	X	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	X	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	X	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	X	120 434	120 434
W TYM (wiersze 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	0	0	0
Liczba osób korzystających	8	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	9	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	0	0	0
DZIEENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	X	0	0
Liczba osób korzystających	24	X	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	X	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	X	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	X	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba osób korzystających	2	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	3	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	0	1	1
Liczba osób korzystających	9	0	3	3
Liczba osób umieszczonych	10	0	3	3
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	0	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	0	1 578	1 578
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Liczba osób korzystających	16	196	60	1
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	1	1	1
Roczny koszt prowadzenia	18	6 000	6 000	6 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
i utrzymania placówek (w złotych)				
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	19	20	20	20
Liczba osób korzystających	20	6	14	14
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	2	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	122 472	120 434	120 434
PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	X	X	X
Liczba osób korzystających	24	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	X	X	X
Liczba osób korzystających	28	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	29	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	30	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	31	0	57	57
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	32	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	34	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	35	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	36	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób korzystających / uczestników	2	0	0	0
	Kadra spółdzielni socjalnych - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		0	0	0

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest systemem, który ulega ciągłym przemianom. Wraz ze zmianami zachodzącymi w społeczeństwie rodzi się potrzeba dostosowywania mechanizmów pomocowych do potrzeb ludności. Optymalna liczebność oraz odpowiednia struktura zasobów kadrowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej ma kluczowe znaczenie dla prawidłowej realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy o pomocy społecznej. Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce zatrudnia przede wszystkim pracowników socjalnych i asystentów rodziny. Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

W ocenie zasobów pomocy społecznej zostały ujęte wyłącznie osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę niezależnie od obszaru wykonywanych zadań (pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, piecza zastępcza, itp.). W sprawozdaniu nie wykazano natomiast osób, które podjęły pracę na podstawie umów cywilno - prawnych.

Zgodnie z objaśnieniami Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, kadra kierownicza jednostki to osoby zatrudnione na stanowisku: kierownik ośrodka, dyrektor ośrodka. Do kadry kierowniczej jednostki nie wlicza się osób zatrudnionych na stanowiskach kierowników wydziałów, sekcji, zespołów itp. Pracownicy socjalni odgrywają dużą rolę w aktywizacji i integracji osób, którym udzielane jest wsparcie ze strony instytucji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni w ramach realizowanej pracy socjalnej starają się szukać różnych rozwiązań, aby wspomóc rodziny i pomóc im wyjść z ich trudnej sytuacji.

W roku oceny 2020, kadra ośrodka pomocy społecznej liczyła 44 osoby w tym: kadra kierownicza 2 osoby, pracownicy socjalni - 15 osób, w tym 13 świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe, pozostali pracownicy 27 osób. Spośród zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej pracowników - 29 posiada wykształcenie wyższe, 14 wykształcenie średnie, 1 osoba legitymowała się wykształceniem podstawowym. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiadało 4 pracowników socjalnych. Wśród pracowników - 9 osób posiadało specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

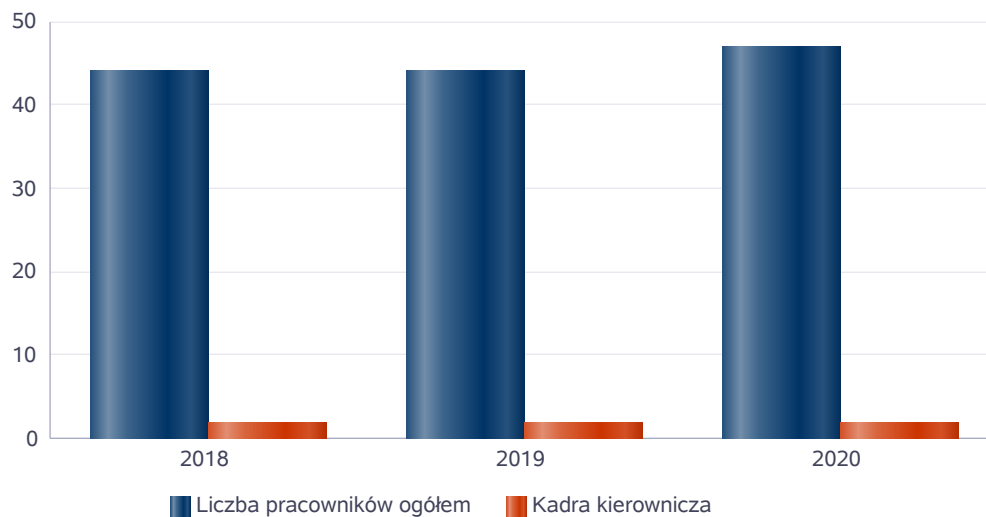
W 2020 roku spośród wszystkich 15 pracowników socjalnych - 13 wykonywało i świadczyło swoją pracę w rejonach opiekuńczych (w terenie). W okresie oceny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce zatrudniał ponadto 4 asystentów rodziny, 5 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze oraz 3 pracowników wykonujących specjalistyczne usługi opiekuńcze. W Placówce Wsparcia Dziennego – Świetlicy Socjoterapeutycznej zatrudnionych było 2 wychowawców.

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce na dzień 31 grudnia 2020 roku posiadali wymagane ustawowo wykształcenie i kwalifikacje do wykonywania swojej pracy. Ponadto pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce w 2020 roku uczestniczyli w różnych kursach, szkoleniach, wizytach studyjnych, konferencjach oraz seminariach. Większość szkoleń, z których korzystali pracownicy miała na celu pogłębienie i uzupełnienie dotychczasowej wiedzy na tematykę dotyczącą szeroko pojętej pomocy społecznej. Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione.

Zatrudnieni	Liczba osób		
	2018	2019	2020
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	42	42	45
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	2	2	2

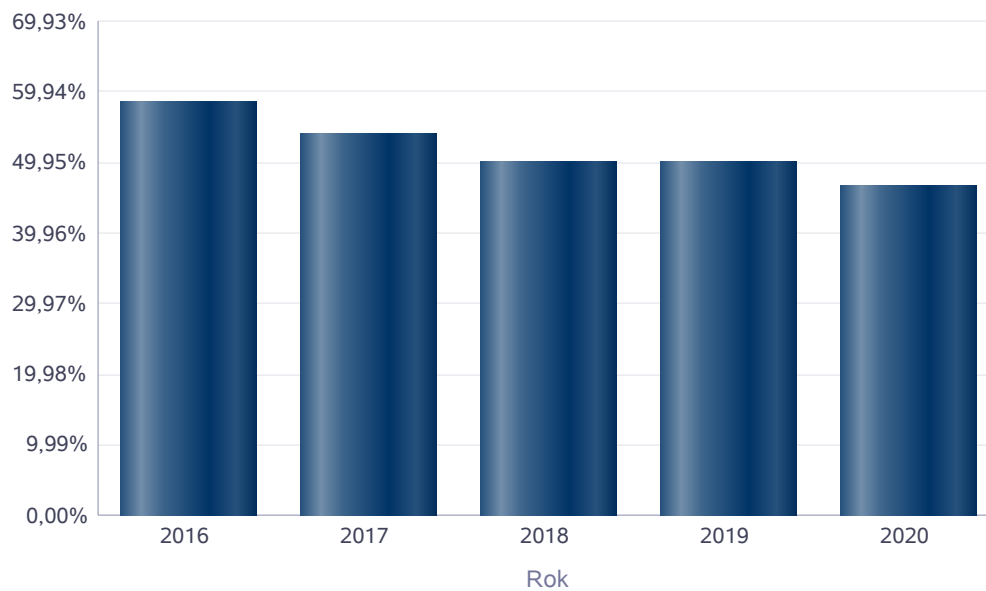
Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby pracowników socjalnych posiadających specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny do liczby wszystkich pracowników socjalnych.

Rok	Wskaźnik
2016	58,33%
2017	53,85%
2018	50,00%
2019	50,00%
2020	46,67%

Czy ośrodek spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych.

Rok	Czy spełniony warunek ustawy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2016	Tak	21 131	0	12
2017	Tak	20 919	831	13
2018	Tak	20 769	824	14
2019	Tak	20 690	810	14
2020	Tak	20 391	721	15

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej to wszystkie osoby, które w ciągu danego roku wspierały swoją pracą realizację zadań jednostki w formie wolontariatu, zatrudnienia subsydiowanego lub stażu.

Wolontariuszem jest każda osoba (fizyczna), która dobrowolnie i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz uprawnionych organizacji i instytucji na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wolontariusz musi posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, tylko wtedy, gdy obowiązek ten wynika z przepisów prawnych.

Zatrudnienie subsydiowane to osoby zaangażowane przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej w ramach umów realizowanych na podstawie skierowań/porozumień z urzędami pracy. W roku oceny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce korzystał z pracy 2 wolontariuszy. Zatrudniał ponadto 2 osoby odbywające staż w charakterze opiekunki środowiskowej oraz robotnika placowego zajmującego się sprzątnięciem na terenie tutejszego ośrodka.

Ośrodek też w roku oceny korzystał z 6 osób w ramach zatrudnienia subsydiowanego (prace społecznie użyteczne) w charakterze wsparcia usług opiekuńczych.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W ramach struktury organizacyjnej ośrodka pomocy społecznej może zostać wyodrębniony zespół pracy socjalnej i integracji społecznej. W skład zespołów, wchodzi specjaliści z zakresu pracy socjalnej, specjaliści z zakresu pracy z rodziną oraz inni specjaliści realizujący zadania usług pomocy społecznej, w tym w zakresie integracji społecznej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce w roku oceny 3 pracowników socjalnych legitymowało się specjalizacją I stopnia, a jedna osoba posiadała kwalifikacje i specjalizację II stopnia. W roku oceny w jednostce pomocy społecznej nie było potrzeby powołania zespołu pracy socjalnej i integracji społecznej, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Ocena zasobów w ramach środków finansowych uwzględnia potrzeby w zakresie niezbędnych środków na funkcjonowanie jednostek i zabezpieczenie możliwości świadczenia pomocy osobom i rodzinom najbardziej tego potrzebującym. Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej w gminie miejskiej Hajnówka zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce.

W gminie miejskiej Hajnówka środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2020 roku ogółem 34 756 618 zł, w tym w budżecie OPS – 33 455 703 zł. W dziale 855 – Rodzina wydatkowano kwotę 26 276 437 zł. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 7 543 469 zł W dziale 851 - Ochrona zdrowia w 2020 roku wydatkowano 390 343 zł. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 155 444 zł na pomoc materialną uczniom o charakterze socjalnym.

Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe:

- świadczenia wychowawcze;
- wydatki na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego;
- wydatki i odpłatność gminy za opłacanie pobytu mieszkańcom gminy w Domach Pomocy Społecznej.

Poniższe zestawienie przedstawia rozkład środków finansowych z zakresu polityki społecznej w budżecie Gminy Miasta Hajnówka oraz w planie finansowym MOPS w oparciu o obowiązującą klasyfikację budżetową. Analiza wykorzystania środków finansowych pozwala na zaplanowanie wyższych nakładów w obszarach w których koniecznym jest zintensyfikowanie działań, jak również na zaplanowanie oszczędności tam gdzie wsparcie nie jest już konieczne.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
OGÓLEM				
OGÓLEM (działy)	1	29 510 772	34 756 618	34 869 369
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	28 124 981	33 455 703	33 455 703
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	14 922	11 911	20 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	350 709	378 432	520 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	122 477	120 433	120 433
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	386	290	290
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	386	290	290
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	86 727	120 057	120 057
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	86 727	120 057	120 057

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	1 073 460	2 125 838	2 125 838
w tym: w budżecie OPS	16	1 073 460	2 125 838	2 125 838
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	913 634	875 561	920 181
w tym: w budżecie OPS	18	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	1 095 325	1 040 419	1 040 419
w tym: w budżecie OPS	20	1 095 325	1 040 419	1 040 419
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	1 569 934	1 725 354	1 725 354
w tym: w budżecie OPS	24	1 569 934	1 725 354	1 725 354
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	311 948	354 686	354 686
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	311 948	354 686	354 686
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	1 250 000	1 280 065	1 280 065
w tym: w budżecie OPS	30	1 250 000	1 280 065	1 280 065
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	0	21 199	21 199
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	21 199	21 199
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	658 019	390 925	390 925
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	658 019	390 925	390 925
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	229 003	155 444	73 917

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	14 018 425	17 762 559	17 762 559
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	14 018 425	17 762 559	17 762 559
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	7 543 012	7 477 952	7 477 952
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	7 543 012	7 477 952	7 477 952
85504 - Wspieranie rodziny	57	101 516	715 714	715 714
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	101 516	715 714	715 714
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	201 003	214 578	214 579
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	201 003	214 578	214 578
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	0	0	0
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	92 749	105 634	105 634
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	92 749	105 634	105 634
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopie wychowawczym, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Głównym założeniem projektów, konkursów oraz programów jest nie tylko zapobieganie szeroko rozumianemu wykluczeniu społecznemu poprzez objęcie pomocą najsłabszych grup społecznych (m. in.: osób starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych, z zaburzeniami psychicznymi, ofiar przemocy), ale również wzmocnienie systemu oraz infrastruktury polityki społecznej. Realizacja zadań w tym obszarze wymaga znacznych nakładów finansowych, często przewyższających możliwości samorządów lokalnych, dlatego też udział jednostek pomocy społecznej w tego typu

działaniach zwiększa możliwości udzielanej pomocy i wsparcia. Rozróżnia się następujące typy projektów:

- projekty realizowane przez jednostkę organizacyjną pomocy społecznej;
- projekty realizowane w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi;
- projekty realizowane przez gminę w zakresie pomocy i integracji społecznej.

Podobnie jak w latach ubiegłych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce podejmował szereg inicjatyw celem pozyskiwania funduszy zewnętrznych na realizowanie działań na rzecz osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych. Zasoby finansowe MOPS często nie są wystarczające aby sprostać potrzebom społeczności lokalnej, jednakże dzięki uzyskiwanemu dofinansowaniu ze źródeł zewnętrznych w roku 2020 udało się zrealizować dodatkowe inicjatywy. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega przede wszystkim na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

W roku 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej był współrealizatorem 2 projektów mających na celu aktywizację społeczno – zawodową klientów MOPS-u.

1. Udział w projekcie pt. „Szansa w Integracji II” współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020 realizowanego przez Fundację OKNO NA WSCHÓD w partnerstwie z Powiatem Hajnowskim i Gminą Miejską Hajnówka.

W/w projekt ma na celu aktywizację społeczno - zawodową uczestników, dając możliwość podwyższenia kwalifikacji zawodowych. W ramach realizowanych zadań w 2020 r., wydatkowano kwotę: 60 781,93 zł. W roku oceny liczba objętych wsparciem wyniosła 43 osoby.

2. Projekt „Hej do przodu” nr RPPD.07.01.00-20-0233/18 współfinansowanego ze środków EFS RPO Woj. Podl. na lata 2014 – 2020. W projekcie, który jest nadal realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce, udział weźmie 180 osób dorosłych i 60 dzieci. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, bezrobotne ale też osoby niepełnosprawne oraz dzieci pochodzące z rodzin wymagających wsparcia będą mogły wziąć udział w rozmaitych szkoleniach i treningach, m. in.: kompetencji rodzicielskich, życiowych, umiejętności społecznych, czy - specjalnie skierowanym do dzieci – treningu kontroli emocji. W projekcie będą także pracować asystenci rodzinni i asystent osób niepełnosprawnych. Wsparcia udzielać będzie też psychoterapeuta i specjaliści doradztwa zawodowego, rodzinnego oraz prawnego, aby ułatwić uczestnikom projektu powrót bądź wejście na rynek pracy, ale także zwiększyć ich udział w życiu społecznym.

W ramach ww. projektu w 2020 r., wydatkowano kwotę: 330 145,45 zł. W roku oceny wsparciem objęto 57 osób.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Z każdym rokiem rośnie liczba organizacji pozarządowych, z którymi współpracują ośrodki pomocy społecznej. Termin „organizacji pozarządowych” odnosi się w ocenie do podmiotów określonych w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W tej części Oceny zasobów pomocy społecznej wykazywane są zadania z pomocy społecznej, reintegracji społecznej i zawodowej oraz niektórych usług rynku pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce ściśle współpracuje z Hajnowskim Stowarzyszeniem „Sami Sobie”, którego członkowie są jednocześnie pracownikami MOPS. Gmina miejska Hajnówka corocznie ogłasza konkursy na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Natomiast Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce w roku oceny nie realizował zadań zleconych w ramach Ustawy – prawo zamówień publicznych. Nie zlecano również wykonywania wybranych usług pomocy społecznej w stosunku do organizacji pozarządowych w zakresie: usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, czy prowadzenia placówki pomocy społecznej. Miejski Ośrodek Pomocy społecznej w Hajnówce przy realizacji poszczególnych zadań współpracował, jak w latach ubiegłych z wieloma podmiotami, instytucjami i organizacjami. Wśród najważniejszych podmiotów, z którymi w roku oceny była prowadzona współpraca należy w szczególności wymienić:

- Urząd Miasta Hajnówka,
- Placówki oświatowe (szkoły , przedszkola , żłobki),
- Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce,
- Sąd Rejonowy /wydział rodzinny i nieletnich/
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Powiatowy Urząd Pracy;
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Hajnówce
- Stowarzyszenie Abstynentów Dąb.

10. Wnioski końcowe

Kompleksowa analiza systemu pomocy społecznej pozwala na zaobserwowanie pewnych zjawisk społecznych i wyciąganie na tej podstawie wniosków pozwalających na ukierunkowanie dalszej polityki społecznej. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej daje bowiem możliwość przeanalizowania nie tylko świadczeń, z których korzystają beneficjenci wsparcia, ale dzięki kompleksowemu ujęciu wychodzącemu od demografii poprzez zasoby instytucjonalne, kadrowe, finansowe, pozwala na ocenę tego co jest po to, by wprowadzić pewne nowe – lepsze rozwiązania. Na podstawie niniejszego opracowania można dojść do następujących wniosków:

- Struktura wiekowa mieszkańców miasta Hajnówka wskazuje na charakterystyczne cechy społeczeństwa starzejącego się. Z roku na rok wzrasta liczba kobiet po 60. roku życia i mężczyzn po 65. roku życia
- Analiza osób korzystających z pomocy społecznej wskazuje, iż istnieje konieczność zintensyfikowania pracy nad osobami długotrwale korzystającymi z pomocy społecznej. Obserwacja pracy środowiskowej wskazuje, iż osoby które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej po raz pierwszy łatwiej przezwyciężają kryzys, aniżeli osoby które pozostawały zarejestrowane w systemie pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy w ciągu ostatnich 3 lat.
- Najczęstszym powodem uzasadniającym pomoc i wsparcie w 2020 roku było ubóstwo, a w dalszej kolejności bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. Zaznaczyć należy, że w większości przypadków podstawą udzielenia wsparcia rodzinie jest występowanie kilku przesłanek jednocześnie.
- Obserwuje się zwiększone zainteresowanie świadczeniami w postaci usług opiekuńczych.
- Dzięki aktywności projektowo-konkursowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej możliwe jest podejmowanie przez Ośrodek dodatkowych działań na rzecz mieszkańców.

Tworzenie niniejszego opracowania ma na celu nie tylko ocenę obecnego stanu zasobów pomocy społecznej, ale ma pozwalać na wyznaczenie dalszych, pożądanych społecznie kierunków zmian i rozwoju. Aby zapewnić spójność funkcjonowania pomocy społecznej wskazane poniżej kierunki podejmowanych działań w 2020 roku będą kontynuacją dotychczasowych projektów.

Celem instytucji pomocy społecznej jest promowanie i podtrzymywanie bezpieczeństwa socjalnego jednostek, rodzin i grup społecznych oraz uczynienie ich zdolnymi do pełnienia specyficznych dla nich funkcji. Dla prawidłowej i zgodnej z przepisami prawa realizacji celów i zadań przydzielonych ustawowo do zakresu pomocy społecznej, istotnym jest aby w najbliższym czasie przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych stały się poniższe obszary:

1. Należy dążyć do zwiększania środków własnych gminy na zadania pomocy społecznej w związku ze stale rosnącymi kosztami gminy z tytułu:

- odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej i stale zwiększającymi się potrzebami w tym zakresie
- realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: coroczny wzrost wydatków ponoszonych przez gminę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, określenie wysokości i zabezpieczenie kosztów wynagrodzenia dla rodzin wspierających, zabezpieczenie wynagrodzeń dla asystentów rodziny,
- odpłatności za udzielenie schronienia osobom bezdomnym.

2. Dla pełnej realizacji zadań szeroko rozumianej pomocy społecznej brak było w roku oceny na terenie miasta odpowiedniego zasobu instytucjonalnego w postaci:

- ośrodka interwencji kryzysowej,
- placówki świadczącej usługi pielęgnacyjno – opiekuńcze,
- przejściowej bazy noclegowej dla osób bezdomnych w okresie zimowym,
- odpowiedniej liczby mieszkań socjalnych.
- zakładu aktywności zawodowej

Kierunki planowanych działań w 2021 roku:

- konieczność podejmowania dalszych inicjatyw wspierających osoby starsze i niepełnosprawne zarówno psychicznie jak i fizycznie;
- podejmowanie i kontynuowanie działań wspierających rodziny z dziećmi zarówno poprzez wsparcie finansowe (w tym świadczenie wychowawcze) jak i pracę środowiskową, w tym asystenturę;
- dostosowanie liczby pracowników socjalnych do potrzeb, celem zachowania efektywnej pracy socjalnej oraz dalsza profesjonalizacja kadry;
- podejmowanie inicjatyw na rzecz wspierania osób/rodzin na co dzień opiekujących się osobami potrzebującymi wsparcia przy wykonywaniu podstawowych funkcji życiowych;
- prowadzenie działań mających na celu aktywizację zawodową i społeczną osób borykających się z nieporadnością życiową (grupy robocze, kontrakty socjalne);
- kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmującymi działania na rzecz społeczności lokalnej;
- dalsza aktywność projektowo-konkursowa pozwalająca na pozyskiwanie dodatkowych źródeł na podejmowanie działań skierowanych do klientów Ośrodka.

Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy niniejszego opracowania nasuwa się jednak jeden podstawowy wniosek: fakt zmniejszenia się liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej nie świadczy o tym, że zmalała ilość problemów społecznych naszych mieszkańców. Z analizy powyższych danych oraz posiadanej wiedzy pracowników socjalnych wynika, że niepokojąco wzrosła liczba osób i rodzin wieloproblemowych, wymagających wzmożonej pracy pracowników socjalnych, asystenta rodziny oraz wykwalifikowanej, specjalistycznej kadry (psychologów, psychiatrów, terapeutów i prawników).

W związku z powyższym wskazane jest utworzenie stałego punktu konsultacyjnego na terenie gminy miejskiej Hajnówka, w którym mieszkańcy gminy mogliby uzyskać bezpłatną pomoc psychologiczną oraz wsparcie psychiczne i społeczne.

W związku ze zwiększającą się liczbą osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych na terenie gminy miejskiej Hajnówka, zasadne jest objęcie ich szczególnym wsparciem w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz w formie umieszczania w Domach Pomocy Społecznej. Wyżej wymieniona grupa osób

wymaga intensywniejszej pracy socjalnej ze strony pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ponieważ znaczna część mieszkańców gminy pozbawiona jest wsparcia bliskich osób.